

Ο ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΔ΄.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1880.

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ουδ'όλως πεπεισμεθα, υπολανθάνει τοῖς ἀξιότιμοις συνδρομηταῖς ἡμῶν καὶ παντὶ ἀναγνώστῃ τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ὅτι σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ἐστὶ τὸ παρέχειν πάσῃ τῇ ἡλικίᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκογενείας, ἀπὸ τοῦ πολιτοῦ προσβύτου μέχρι τοῦ ἀρτιθαλοῦς κάλυκος, τῆς Ἑλληνίδος κόρης, ἀνάγνωσμα ὠφέλιμον καὶ τερπνόν. Ὅτι οὐδαμῶς ἐξεπλήρωσε τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν ἀναγνωστῶν αὐτοῦ ὁ «Γραφικὸς Κόσμος» γνωρίζει καλλίστα, ἀλλὰ δὲν ἐπαίεται ἐκ τούτου ὅτι καὶ ἡμάρτησε. Αἱ δυσχερεῖς καθ' ἡμᾶς περιστάσεις ἀφ' ἐνός, καὶ τὸ ἐπίπονον τῆς ἀρχῆς ἐκάστου ἔργου, καὶ μάλιστα ἐν

Ἀνατολῇ ὅπου ἐλλείπουσιν ἀτυχῶς τῆς βελτιώσεως τὰ μέσα, ἀρκούντως δικαιοῦσι τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν τὰς ἐλλείψεις.

Ἦδη ὁ «Γραφικὸς Κόσμος» εἰσερχόμενος, σὺν Θεῷ, εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἑξαμηνίαν, καὶ νέαν ἀρῶμενος ζωὴν ἐκ τῆς ἐπιεικείας μεθ' ἧς οἱ συνδρομηταὶ ὑπεστήριξαν αὐτὸν ἄχρι τοῦδε, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἀναγγείλῃ αὐτοῖς ὅτι σὺν τῇ ὑλικῇ βελτιώσει ἣν οὐ παύεται ἡ Σύνταξις μελετῶσα ἀενάως, καὶ ἣν τελέσει ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ ζωῇ τὸ ἐνὸν, ἔλαβε καὶ τὴν ὑπόσχεσιν πολλῶν νεαρῶν μὲν ἀλλ' ἐμβριθῶν καλῶν οἷτινες ὄψεσθαι καὶ ἀφιλοκερδῶς ἀνέλαβον τὴν σύνταξιν τοῦ ἔργου ἡμῶν παρέχοντες αὐτῷ πρωτοτύπους διατριβὰς καὶ μεταφράσεις ὅσον οἶόν τε τερπνὰς ἐκλεκτὰς καὶ διδακτικὰς.

Ἡ ἐν αὐτῷ πρωτότυπος καὶ τερπνὴ ὁδοιπορικὴ ἀνάμνησις τοῦ κ. Θ. Μ. ἢ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐπεισόδιον τοῦ Tannhauser, ἢ ἀναμνήσεις Βιέννης» ἦν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν — πεπεῖσμεθα — ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἐξετίμησαν ἕνεκα τῆς σπουδαιότητος τῶν περιγραφῶν θεάτρων, μουσικῶν καὶ πολλῶν περιεργοτήτων μιᾶς τῶν μεγαλητέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἃς ἐπὶ χρόνον ἐμελίτησεν ὁ γράφας, ἐξακολουθήσει ἐπὶ πολὺ ἐτιροπούσα αὐτοὺς ἐν εἴδει μυθιστορήματος πρωτοτύπου, καίτοι τὸ ἐν αὐτῇ μετ' οὐ πολὺ ἐκτυλισθησόμενον γεγονός εἶναι ἀλήθεια. Εὐχαριστοῦντες λοιπὸν καὶ δημοσίως τὸν Κύριον Θεόδωρον Μοσχόπουλον ὅστις εὐγενῶς πάνυ προσήνεγκε τὴν διατριβὴν του ταύτην φιλικὸν δῶρον πρῶτον τῷ «Γραφικῷ Κόσμῳ» καὶ ὅστις οὐ παύσεται γράφων ἐν αὐτῷ, δημοσίως ἀπονέμομεν ἐπίσης τὰς εὐχαριστίας μας καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκείνοις νέοις οἵτινες ἔδωκαν ἡμῖν τὸν λόγον αὐτῶν ὅπως ἐξακολουθήσωσιν ἀφιλοκερδῶς τὴν σύνταξιν τοῦ ἔργου ἡμῶν. Οἷον· τῷ κ. Σ. Π. Π., τῷ Κυρίῳ Κλεάνθῃ Παππάζογλῃ οὐ παύοντι κοσμεῖν τὰς στήλας ἡμῶν δι' ἐκλεκτῶν στίχων· τῷ Κ. Ἰωάννῃ Καμπούρογλου συντάκτῃ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀξιολόγου «Ἐφημερίδος», τῷ Κυρίῳ Λεωνίδῃ Λαζαρίδῃ γνωστῷ ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις ἐπὶ μεταφράσει μυθιστοριῶν τερπνοτάτων, τῷ κ. Η. Γ. Βαλσαμάκῃ, τῷ κ. Ν. Κ. Μακάρῳ, καὶ ἐπὶ πάσῃ τῇ κλεινῇ καὶ γνωστοτάτῃ τῷ Πανελληνίῳ μουσοτραφεῖ Κυρίᾳ Σαπρῷ Λεοντιάδῃ διευθυντρίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ τῆς Παλλάδος Ἐκπαιδευτηρίου ἧς τὰς διατριβὰς μετὰ δικαίας ὑπερηφάνειας ξενίσει ἐν ταῖς στήλαις αὐτοῦ εὐγνωμόνως ὁ «Γραφικὸς Κόσμος».

Μετ' εὐλακρυνούσας δὲ εὐχαριστήτως λαμβάνομεν τὴν τιμὴν καὶ δημοσιεύσωμεν σήμερον τὰς πρὸ πολλοῦ ὑποσχεθεῖσας εἰκόνας δύο ὀτρυνῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν προσώπων, τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ τοῦ μεγαθύμου Κυρίου Γ. Ζαρίφη οὐ τὰ ἔθνοφιλή ἔργα πανταχοῦ ἤχρῳσι τῆς ὑψηλίου.

Δημοσιεύοντες δὲ τὰς δύο τῶν ὑψηλῶν τούτων ἀτόμων εἰκόνας οὐδεμίαν προστιθέμεθα δάφνην

τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ ἀνθοδέσμῃ τῆς εὐγνωμοσύνης ἣν πρὸ πολλοῦ προσήνεγκεν αὐτοῖς τὸ ἔθνος, ἀλλὰ πρὸς ἀληθῆ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν τιμὴν καὶ στολισμόν.

Ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ἐκδότης

I. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ (4).

Ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἡ κορυφὴ τῶν τοῦ ὕψιστου δημιουργημάτων ὁδὸς πλάται αὐτὸν, οἷον τὸ τελειότερον πλάτων τῶν αὐτοῦ δημιουργημάτων, ἀνεπαύθη.

Bossuet.

I

Τὸ ἰδανικὸν ἐκαίνο ὄν, τὸ ὑφ' ἀπάντων τῶν περὶ τὴν ψυχολογίαν ἀσχολουμένων καὶ ἐν πᾶσι τοῖς καθαρῶς ψυχολογικοῖς συγγράμμασιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἄνθρωπος» χαρακτηριζόμενόν ἐστὶ τὸ μᾶλλον ἀθηνίστερον τῶν ἐπὶ γῆς δημιουργημάτων τοῦ Ὑψίστου. Ὁ καθαρῶς δὲ ἰδανικὸς οὗτος ἄνθρωπος, ὅστις ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ψυχολόγων ἐδημιουργήθη οὕτω καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἢ κάλλιον κατ' αὐτοὺς εἰπεῖν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ὁποίου ἀποδίδουσιν ἀνγκυαίως τὰς ἐμφύτους ιδέας περὶ ἀπείρου, ἀπολύτου, ὠραίου, καλοῦ, κτλ., νῦν δευτεροῦς εἰς τὴν καταπληκτικὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἐπισταμένην καὶ ἐπιστημονικὴν μελέτην τῶν διαφόρων φυλῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἤρθη ἢ καλύπτουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ἀγλῶς πρὸ τῆς ἀληθείας, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, λέγομεν, οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ τὸ πρωτοταγὸς τῶν μαστοφόρων ζώων, οὔτινος τὸ μόνον πλεονέκτημά ἐστὶν ὅτι ἐπιδέχεται τελειότεραν ἀνάπτυξιν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ λοιπὰ συγγενῆ αὐτῷ εἶδη τῶν ζώων (καὶ τοῦτο λέγοντες ὁμι-

(4) Ἐκ τῶν τοῦ Ch. Letourneau.

λοῦμεν γενικῶς) οὐχ ἤττον ὅμως καθ' ὅλα ὅμοιον πρὸς ταῦτα.

Ἴνα ἐννοήσωμεν καλῶς τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἄρκει ὅπως μελετήσωμεν ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν τὸν αἰθίοπα τῆς Ἀφρικῆς τὸν πρῶτον καὶ τὸν μᾶλλον ὀξύνουν πάντων τῶν μαύρων.

Πρὸς τοῦτο θὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ νὰ συναρμολογήσωμεν τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Β. Μπάκερ, ἕνα τῶν μᾶλλον ἐμπείρων περιηγητῶν καὶ ὅστις ἐστὶ τὸ σέμνωμα τῆς Ἀγγλο-Σαξωνικῆς φυλῆς, γενομένας παρατηρήσεις.

Ὁ κ. Μπάκερ ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν ὅπως ἐπισταμένως μελετήτῃ πάσας τὰς παροχθίους μαύρας φυλάς τοῦ Νείλου μέχρι τῆς λίμνης Νυάνζης, ἐξ ἧς ὁ ποταμὸς οὗτος πηγάζει, καὶ χάρις εἰς τὰς μαρτυρίας αὐτοῦ δυνάμεθα κάλλιστα νὰ διαγράψωμεν τὰς ἐμφύτους δυνάμεις καὶ τὰς ὀρμὰς τοῦ Αἰθίοπος τῆς Ἀφρικῆς καὶ νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν δύναμιν τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως.

Ὁ Benigue Bossuet ἐὰν ἀνεγίγνωσκε τὸ σύγγραμμα τοῦτο καὶ τινα ἄλλα παραπλήσια αὐτῷ, δὲν θὰ ἀνέγραφε βεβαίως ἐν τοῖς συγγράμμασί σου ὁμιλῶν περὶ ἀνθρώπου: « Οἱ σοφοὶ καὶ οἱ ἀμαθεῖς ἐὰν δὲν ἦναι ὀλοσχερῶς βλάκεις, ἐξ ἴσου καταλαμβάνονται ὑπὸ θαυμασμῶν βλέποντες αὐτόν. » Καὶ ἐν τούτοις ὦ πολὺ Βοσσοῦ εἶπὲς ὑπῆρχον πολλοὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν σου καὶ ἰδίως ἐν τῇ αὐτῇ, οἵτινες ἦσαν ἱκανοὶ ὅπως σὲ θεραπεύσωσιν ἐκ τοῦ χρονίου σου θαυμασμῶ ἐὰν δὲν ἦτο οὗτος ὀλοτελῶς ἀθῶος.

Ἄλλ' ὅμως ἀκούσωμεν τὸν Μπάκερ, ὑφ' οὗ διδασκόμεθα πλείονα περὶ ἀνθρώπου παρ' ὅσα ὑπὸ πάντων τῶν παιδαριωδῶν φρονημάτων τῶν ψυχολόγων τῆς Σορβῶνης.

II

Ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς ὁ νοημονέστερος, ἔχει μεγίστην σχέσιν πρὸς ἅπαντα τὰ λοιπὰ μαστοφόρα ζῶα δίπυδα τε καὶ τετράπυδα, ὅσον ἀφορᾷ ἐμφύτους τινὰς ὀρμὰς πρὸς τὴν τροφήν, αἰτινές εἰσι τοσοῦτον ἀναγκαῖαι ὅσον καὶ ἤττον εὐγενεῖς, οὐδεμίαν περὶ αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφιβολίαν. Τὸ ταπεινωτικὸν αὐτὸ μέρος τῆς ἀνθρωπί-

νης ζωῆς, ἡ καθαρὰ ψυχολογία ἐν γένει παρατρέχει, καὶ ἐν τούτοις μέχρι σήμερον οὐδεὶς ψυχολόγος ἠδυνήθη νὰ ζήσῃ διὰ τῶν προϊόντων τῆς σκέψεως, χωρὶς ν' ἀνταλλάσῃ τὰ ἰδανικὰ ταῦτα ἀντὶ τῆς στερεᾶς καὶ χονδροειδοῦς τροφῆς. Οὐχ ἤττον εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι ὁ ἄνθρωπος, εἴτε κατ' ἄτομον εἴτε περιληπτικῶς ἐξεταζόμενος, εἶναι τόσῳ μᾶλλον κατώτερος καθ' ὅσον μᾶλλον ὑποδουλωμένος ὑπάρχει εἰς τὰς θρεπτικὰς ἀνάγκας καὶ ὅτι ἂν αἱ ἀνάγκαι αὐτοὶ πληροῦνται συμπληροῦται καὶ πᾶς ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως ὡς παρὰ τῷ Νέγρῳ τῆς Αὐστραλίας, ὅτε ὁ ἄνθρωπος προτομοιάζει πληρέστατα τὴν ἀλώπεκα, τὸν κῦνα κτλ. καὶ καθ' ὅμοίαν ἀναλογία ἀπομακρύνεται ἐνδόξων τινῶν ἀτομικότητων, αἵτινές εἰσι τὸ κλέος τῶν ἀνωτέρων γενεῶν. Εὐεξήγητον δὲ, ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν ὁμιλοῦντες περὶ μεγάλων ἀνδρῶν, τοὺς πτεροθυσανόρους ὅσον καὶ ἂν ὡς περικλεεῖς ἀλλὰ περὶ ἀνδρῶν, οἷσι ὁ Νεύτων, ὁ Βάκων καὶ τινες ἄλλοι, ὧν ἡ ὀξεῖα διάνοια ἠδυνήθη νὰ εἰσδύσῃ μᾶλλον ἢ ἤττον βαθέως εἰς τὰ ἄγνωστα τῆς ὀσμιοφυρίας.

Οὐδόλω; δύσκολον λοιπὸν νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι παρὰ τῷ Νέγρῳ τῆς Ἀφρικῆς, τῷ ἐγκαταλελειμμένῳ εἰς ἑαυτόν, καὶ ζῶντι κατὰ τὰς ὀρμὰς τῆς φύσεώς του, ἡ δεσπόζουσα ὄρεξις μᾶλλον ἔχει τὸν στόμαχον εἰς τὸν ἐγκέφαλον.

Ἐν μίσῳ τῶν πολυαριθμῶν καὶ σκληρῶν περιπετειῶν τῶν ἐρευνῶν του, ὁ Μπάκερ ἠδυνήθη σχεδὸν πάντοτε νὰ καταμετρήτῃ τὸ ποσοῦν τῆς τροφῆς, ὅπερ ἠδύνατο νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς Νέγρους, οὓς ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶχε. Τεμάχιον βροῦς προεκάλει ἐκ μέρους αὐτῶν πίστιν καὶ εὐγνωμοσύνην, διαρκούτας σχεδὸν μὲ τὸν χρόνον τῆς πέψεως. Τὰς αὐτὰς ἀπήντησε δεσποζούτας συνειθίας παρὰ πλείσταις χώραις, ἃς διέτρεξεν ὁ Βάκερ. Εἶδεν ἀπλήστως καταβιβρωσχομένην ὑπ' αὐτῶν τεσηπούϊαν κεφαλὴν ἀγριοχοίρου εὐχαριστουμένου νὰ ἀπομακρύνωσι διὰ ραβδίσμιων ἐπὶ τοῦ μετώπου τὰ ἀνάριθμα ἔντομα ἅπερ ἐκιννοῦντο ἐπὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτου τεμαχίου. Ἡ σύλληψις παχέως τινος ζώου, ὡς ἐλέφαντος, ἐπὶ παραδείγματι, προκαλεῖ ἀγαλλίασιν ἄφατον

χορταίνουσιν ἐκ τοῦ κρέατος, πρὸ πάντων ἐκ τοῦ λίπους, ὅπερ εἶναι συνάμα καὶ λύχνευμα καὶ ὡς ἀρωματικὸν πολῦτιμον.

Καννιβαλικοί τινες λαοὶ ἔχουσι διὰ τὸ ἀνθρώπινον λίπος ἐπιθυμίαν ἀκαταγώνιστον, περὶ ὧν τὸ ἀκόλουθον γεγονός, ἀφηγηθὲν ὑπὸ αὐτόπτου μάρτυρος τῷ Βάκωνι, δύναται μόνον νὰ δώσῃ ἰδέαν τινά. Ἐλαθε χώραν εἰς τὸ Κοντόκροσ ὑπὸ στίφους Μακκάρικων, ἐλθόντων ἐνταῦθα, ὡς πωλητῶν ἐλεφαντοδόντων.

« Μία τῶν δούλων γυναικῶν ἐδοκίμασε νὰ δραπετεύσῃ, ἀλλὰ συλληφθεῖσα ὑπὸ τῶν κυρίων τῆς, ἐπυροβολήθη διὰ βολῆς τυφεκίου προσβαλλούσης αὐτὴν εἰς τὰ πλευρά. Ἐπεσε πληγωθεῖσα. Ἦτο λίαν παχέια, καὶ ἐκ τῆς πληγῆς τῆς ἔρρεε μεγάλη ποσότης λίπους κιτρινωποῦ. Μόλις ὡς οἱ Μακκάρικοι τὴν εἶδον ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἐπέπεσον σωρηδὸν ἐπ' αὐτῆς, ἀποσπῶντες δι' ἐγχειριδίων ἐκ τῆς πληγῆς τῆς, τὸ ἐξερχόμενον λίπος καὶ διαφειλονικούντες τὴν φρικώδη ταύτην λείαν· ἄλλοι δὲ διὰ λογισμῶν ἀποτελειώνουσι τὴν γυναῖκα καὶ τὴν διαμοιράζονται, κόπτοντες τὴν κεφαλὴν καὶ διὰ τῶν δούλων τῶν, ἅτινα μεταχειρίζονται ἀντὶ μαχαίρων, κερματίζοντες τὸ λοιπὸν σῶμα, καὶ ἐπιμήκως τέμνοντες αὐτὸ ἀπὸ τῆς ὀσφύος μέχρι τοῦ τραχήλου.

« Πολλὰι γυναῖκες δούλαι καὶ παιδία θεαταὶ τῆς σπαραξικαρδίου σκηνῆς, φεύγουσι κρυπτόμενοι μεταξὺ τῶν δένδρων. Οἱ Μακκάρικοι τὰς καταδιώκουσι καὶ ἀποσπῶντες τὰ τέκνα τῶν ἐκ τῶν ἀγκαλῶν, τὰ φονεύουσι. Ταῦτα δὲ πάντα ἐπακολουθεῖ μεγάλη πανήγυρις ὑφ' ὅλου τοῦ στίφους.»

Ἐπεταὶ δὲ ὅτι ἡ μέθη δι' ἀνθρώπους, τοιαύτην κεκτημένοι «ψυχὴν» εἶναι ἴδρον ἄνεκτίμητος, ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς βασιλεῖς· ἐπίσης οἱ διοικηταὶ οὗτοι τῶν λαῶν ὅταν ἀπατῶσι δυσμεταχειρίζονται καὶ πιέζουσι τοὺς μαῦρους ὑπηκόους τῶν, διασκεδάζουσι τὰς φροντίδας τῆς διοικήσεώς τῶν τῇ βοήθειᾳ εἶδους τινος ζῆθου μεθυστικοῦ, κατασκευαζομένου ἐν τῇ χώρᾳ τῶν.

III

Ἐν τσοῦτῳ πρέπει νὰ ὤμεν δίκαιοι πρὸς τὸν

μαῦρον τῆς Ἀφρικῆς. Παρ' αὐτῷ δὲν ἀποτελεῖ τὴν τέρψιν καὶ ζωὴν τοῦ μόνου τὸ τρώγειν πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, καὶ ἐν τούτῳ πολλῷ ἀνώτερος τυγχάνει τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αὐστραλοῦ. Παρὰ τῷ Ἀφρικανῷ, ὅταν ὁ στόμαχος τοῦ ἀρκετὰ πληρωθῇ τροφῶν, ἀφοῦ πλύνει τὸ στόμα του, ὡς παρὰ τοῖς Ὀμπροσ, καθαρῶς διὰ τοῦ οὔρου του, ἄλλα ἐνστίγματα, ἄλλα ἐπιθυμίαι ἐν αὐτῷ διεγείρονται, τοσοῦτον ἰσχυραὶ, ὅσον καὶ αἱ θρεπτικαὶ ἀνάγκαι. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν, εἶναι καὶ ἡ τοῦ στολισμοῦ τῶν πολυπαικίλων κοσμημάτων. Πᾶν ὅ,τι λάμπει, πᾶν ὅ,τι ἐξωγραφισμένον εἶναι διὰ ζωηρῶν χρωμάτων, δι' ἐν ἀληθὲς τέκνον τῆς Ἀφρικῆς ἔχει θέλητρον ἀκατανόμαστον. Αἱ κυρίαὶ τοῦ λαοῦ τῶν Shirs ἀνήγαγον τὴν κατασκευὴν τῶν ἐνδυμάτων εἰς τὴν ἀπλουστέρην αὐτῶν μορφήν. Πᾶσα ἡ ἐνδυμασία αὐτῶν συνίσταται εἰς σχοινίον τι περιζωννῦον τὴν νεφρικὴν χώραν, φέρον ἔμπροσθεν εἰδός τι ἔμπροσθέλας δερματίνης, μεγάλη ὅσον ἡ χεὶρ, καὶ ὀπισθεν οὐρανὸν ὡσαύτως ἐκ δερματος, μὴ δυναμένην ὁμῶς δυστυχῶς νὰ συλαμβῆναι τὰς μυίας, δώσασαν οὕτως ἀφορμὴν εἰς τὸν μῦθον τῶν οὐροφόρων ἀνθρώπων τῆς Νιάννης. Ἄλλ' ὅλαι αἱ ὠραιότητες αὐταί, καίτοι τόσον ἐνδεδυμένοι, δὲν λησμονοῦσι νὰ πληρώσωσι τὰς κνήμας τῶν ἐκ χονδρῶν δακτυλίων σιδηρῶν ἐπιτεθειμένων ἐπ' ἀλλήλων ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων, καὶ ὧν ἡ λάμψις καὶ ἡ κλαγγὴ εὐχρητοῦσι συγχρόνως τὸ τε ὄμμα καὶ τὸ οὖς.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΟΥ

«Tannhäuser.»

—o—o—

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

ὑπὸ Θ. Μ.

(Ἴδε τεῦχος II'.)

Ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐλαὶς κατέπιπτε δι' ὑστάτην φοράν, τὸ δὲ ὑψηλὸν καὶ ἠθικὸν τοῦ Βάγνερ μουσικὸδράμα «Ὁ Τανχάυζερ» ἐπερατοῦτο ἐν ἀπάσῃ τῇ Βαγνερικῇ αὐτοῦ μεγαλοπρεπείᾳ, τῶν μὲν ἐρημιτῶν ὑμνούντων ἐν χορῷ τὴν ἐν ἀγγέ-

ΓΟΥΤΖΑΚΟΦ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Β΄.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α΄.

ΑΝΔΡΑΣΣΗΣ.

Η ΕΝ ΡΑΙ-ΧΣΤΑΔ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ Τῶε ΤΕΥΧΟΣ ΙΓ΄. (σελ. 389).

λοις μετάστασιν τῆς περιπαθοῦς ἐκείνης τῶν ἐραστῶν δυάδος, τῆς δὲ ἀπαραμίλλου ἐπὶ μουσικῇ τελειότητι ὀρχήστρας πανηγυριζούσης ἐπαξίως διὰ τῶν κατανοκτικωτέρων μουσικῶν φθόγων τὸ μέγα καὶ οὐράνιον, τῆς ἐξαγιασσεως τοῦ ἁμαρτήματος, γεγονός.

Ἀποχαιρετῶντες λοιπὸν τὸν Βάγνερ, τὸν Τανχάυζερ, καὶ αὐτὴν τὴν περιπαθῆ Ἐλισάβετ, ἀποχαιρετήσωμεν ἐν λύπῃ ἀκουσίως τὸ μέγα καὶ τηλέκλυτον ἐκεῖνο θέατρον τῆς Βιέννης ἀπὸ τῆς σκηνῆς οὔτινος πεντηκοντάκις καὶ ἐπέκεινα ἴσως ἠκροάσθημεν τῶν δαιμονίων μουσικῶν τὰ ὕψιστα μουσουργήματα καὶ οὐ ἡ ἀνάμνησις διατηρηθῆσεται ἐπὶ πολὺ ἐτι παρ' ἡμῖν ζῶσα, ὡς μία τῶν γλυκυτέρων τῆς νεότητος ἀναμνήσεων· διότι ἐν τῷ μελοῶν. θεάτρῳ τῆς Βιέννης δὲν βλέπει τις πλεόν ὅσα ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν ἐπὶ φιλῶ ὀνόματι καὶ ἐν πολλοῖς ἐτι θεάτροις τῆς ἑσπερίας βλέπει, ἀλλὰ σχολὴν, ἀλλ' ὑψηλὸν τῆς μουσικῆς ἐκπαιδευτήριον, ἀλλ' ἠθικῆς πρότυπον δεδασκαλεῖον. Δικαίῳ τῷ λόγῳ τὸ θέατρον τὸ τοῦ θεωρεῖται ἄχρι τοῦ νῦν ἐπὶ ταῖς ῥηθείαις ἀρεταῖς ἀπαραμίλλον ἐν Εὐρώπῃ, ἐὰν μάλιστα προσθέσωμεν καὶ τὴν σκηρικὴν καλλιτεχνίαν, τὸν πλοῦτον, τὰς ἐντελεῖς καὶ ἀπαραμίλλους ἐν τῷ εἶδει αὐτῶν μηχανάς, αἵτινες καθιστῶσι τὴν σκηνὴν αὐτοῦ διηγετικὴν, μαγειῶν καὶ θαυμάτων πανόραμα.

Ἡ Βιέννη ἐστὶ — κατὰ τὸ λέγειν εἰδότεων — ἐν Εὐρώπῃ ἡ μόνη πόλις ἣτις φέρει πλείονα τῆς μουσικῆς τὰ ἀριστεῖα. Αὕτη ἐγέννησεν ἐναλλάξ καὶ ἐκλέεσε τοσαῦτα ἔξοχα μουσικὰ πνεύματα, ἀπὸ αὐτῆς δὲ καὶ μόνης ὡς ἀπὸ πηγῆς φωτὸς ἐξετόξευσαν τὸ πρῶτον τὰς ἀκτῖνας τῆς φωταγωγῆς αὐτῶν διανοίας οἱ δαιμόνιοι ἐκεῖνοι Beethoven, Schubert, Glück, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ μαμμόθρεπτον ἐκεῖνο τῆς μουσικοτραποῦς Μαρίας Θερεσίας, τακνίον, ὁ ἀθάνατος μουσικὸς Μόζαρτ· ἡ Βιέννη δὲ καὶ μόνη σχεδὸν ἔσχε τὴν οἰσθητικὴν τὴν χειροκροτήσῃ ἐπὶ τοῦ καθηγητικοῦ ἐδωλίου τῆς ὀρχήστρας αὐτῆς, κινουῦντας τὴν μουσικὴν βάρβδον ἀπαξάπαντας σχεδὸν τοὺς δαιμονίους ἐκεῖνους μουσικοὺς αὐτόχθονας καὶ ἀλλογενεῖς οἱοὶ ὁ Βάγνερ, ὁ Μάγερθεέρ, ὁ Πέρδης, ὁ

Βέρλιοζ (1) καὶ ἄλλοι. Δικαίως ἄρα ἡ μητρόπολις αὕτη καλεῖται ἡ Ἰερουσαλήμ τῆς μουσικῆς.

«Τὸ ὄνομα τῆς Βιέννης — λέγει ὁ Γάλλος V. Tissot, μεθ' ὅλον τὸν πρὸς τὸν Περσικὸν θίατρον ἀναμρίσθητον αὐτοῦ ἐλλουσιασμὸν — ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ἐν Γερμανίᾳ ὡς συνώνυμον τῆς μουσικῆς. Ἡ καλύπτουσα τὴν πόλιν ταύτην ἀτμοσφαῖρα εἶναι τοσοῦτον λιγυρὰ, τοσοῦτον μελωδική, ὥστε ἐὰν οἱ κάτοικοι τῶν πλησυντῶν Ἀρείως καὶ Ἀφροδίτης ἤκουον τῆς μουσικῆς τῶν σφαιρῶν, ἰδιαιτέρως ἢ ὤφειλον ἀρμονίας τῆς Βιέννης πρωτεύουσα παγκοσμίῳ τῆς μουσικῆς. . . .»

Τοιοῦτος ἐν ἀτελεῖ σκιαγραφίᾳ ὁ Τανχάυζερ τὸ μουσικόδραμα τοῦ τιτῆνος ἐκείνου ὅστις καλεῖται Βάγνερ, εἰς οὗ τὸ ὄνομα ἐνθουσιᾶ καὶ πάλλι ὁ Γερμανὸς, καταλαμβάνεται ὁ ὑπὸ φρίκης ὁ Γάλλος, ὅπερ δὲ καὶ ὡς μουσικῆ (τολμῶμεν εἰπεῖν καίπερ τολμηρὸν τὸ ἐπ' αὐτῆς ἀποφανθῆναι) καὶ ὡς δραματικῆ ποιήσις ἀφῆκεν ἡμῖν ἀνεξαλείπτους καὶ σπουδαιότητας ἐντυπώσεις.

Ἄλλὰ διατὶ ἄρα γε καὶ μόνος ὁ «Τανχάυζερ» ν' ἀναφίρηται ἄχρι κόρου ἐν τῇ παρούσῃ διατριβῇ ὡς τίτλος καὶ ὡς θέμα, ἐν ᾧ τὸ μέγα θέατρον κατὰ τὴν Βιέννη ὀκτάμηνον ἡμῶν διαμονὴν ἐπεδαψίλευσεν ἡμῖν κατ' ἀγαθὴν μοῖραν τοὺς αἰγληστερέους τῆς μουσικῆς ἀδάμαντας, τὰ ὕψιστα τῶν μελοδραμάτων, ἐν ᾧ ἡ μεγάλη αἰδοῦς Fr. Materna σὺν τῷ κλεινῷ βαρυτόνῳ Rochitansky καὶ τῇ λοιπῇ τῶν Βιενναίων ἀ-

(1) Περὶ Βερλιόζ μάλιστα ἀναφέρεται τὸ εἶπε ἀνέκδοτον καταδεικνύον ἄχρι τίνος βαθμοῦ μαίνονται ἐν τῇ μουσικῇ οἱ Βιενναῖοι. Ἡμέραν τινα καθ' ἣν ὁ μέγας οὗτος συνθέτης ἐξετέλεσε τὸ ἀριστούργημα αὐτοῦ «Ἡ καταδίκη τοῦ Φάουστ» Βιενναῖος τις παρ' αὐτῷ εἰσδύσας κρύφα, τῷ ὑπεξήχεσε τὴν μουσικὴν βάρβδον· ἀλλ' ὁ Βερλιόζ αἰσθανθεὶς τῆς κλεψῆς καὶ συλλαβῶν τὸν κλέπτην ἐκ τοῦ φορέματος λαμβάνει τὴν βάρβδον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, καὶ διὰ τῆς ἑτέρας προσφέρει αὐτὴν ἐκείνῳ, ἐπιλέγει «Λαβετε αὐτὴν ὡς ἀνάμνησιν.» Ὁ δυστυχὴς Βιενναῖος μικροῦ δεῖν ἐλειποῦμαι ἐκ τοῦ ἀνεπιπέτου δάδου του.

οιδῶν περικλεεῖ χορεία, ἐπὶ τετραήμερον ὄλον ἔφαλον ἡμῖν Βαγνέριον μουσικόδραμα πολλῶ τοῦ «Τανχάυζερ» τρομερώτερον, ἐννοῶ τὸν «Νιε-θαλόνγιον κύκλον,» καὶ δὴ τὴν τρομερὰν «Walküre» καὶ τὸν «Siegfried» ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς αὐτῆς ὑψηλῆς ἀοιδοῦ ἠκούσαμεν εἰς τὸ κατὰ Βάγνερ ἀριστούργημα αὐτοῦ τὸν «Λοενγκρίνον» (Lohengrin) ἐν ᾧ ἐπὶ ἑπταήμερον ὄλον τὸ θέατρον τῆς Βιέννης συναθροῖσαν ὡς ἐν μουσικῷ συνεδρίῳ ἀπανταχόθεν τῆς Γερμανίας τὰς τηλεκλύτους ἀοιδούς, τὴν Bianca Bianchi, τὴν P Lucca τὴν S Proskā σὺν τῇ περιπαθεῖ Ehn καὶ τοῖς ὑψιφώνοις Jäger καὶ Labati ἔμελψε πρὸς θαυμασμόν ἡμῶν ἑπτὰ ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ κύκνου τοῦ Σαλτζβούργου, τοῦ κλεινοῦ Μότσαρτ, τὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως ἐκείνου εὐκλεῶς πανηγυρίζον; Ἐν ᾧ ὁ «Fidelio» τοῦ Beethoven, παρὰ τὸν «Freischütz» τοῦ Weber, καὶ ἡ Δονιζέτσια μελιχρὰ «Λουκία» παρὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ «Ἄϊδαν» τοῦ Βέρδη τοσάκις κατεκλήθησαν τὰ ὦτα ἡμῶν διὰ τοῦ οὐρανοῦ αὐτῶν μέλους, διατί — λέγω — μόνος ὁ «Τανχάυζερ,» σελίδα ὄλας νὰ πληρώσῃ ὁδοιπορικῶν ἀναμνήσεων; . . .

Διότι ὁ «Τανχάυζερ» ἐστὶ τὸ μόνον ἐκ τῶν Βαγνεριῶν ἔργων ὅπερ καὶ ἄκων ἐμελέτησα περισσότερο τῶν ἄλλων, ἄτε ὡς ἐκ τοῦ ἐν τῇ παραστάσει αὐτοῦ ἐπακολουθήσαντός μοι ἐπισκοπικοῦ μέλλων περὶ αὐτοῦ ἀναποφεύκτως νὰ ὁμιλήσω, τὸ μόνον δράμα ὅπερ ἀπὸ τοῦ θεάτρου ἀρξάμενον ἰδανικὸν καὶ αἰθέριον, ἀλλὰ χροῦ ἔσχε τὴν τραγικὴν, καὶ πραγματικὴν αὐτοῦ λύσιν, ὅπερ δὲ ἐάν πρῶτον εἶδωκέ μοι ἀτελεῖ ἰδέαν τῆς Βαγνεριοῦ ποιήσεως καὶ μουσικῆς ἐγένετό μοι ἀρετηρία ὅπως προσλάβω ἐντελεστεράν ἰδέαν ὑψηλοτέρου κατ' ἐμὲ θέματος, τῆς ζωῆς ἐνός τῶν μειζόνων λαῶν τῆς Ἑσπερίας, καὶ ἐνοήσω τὴν αἰτίαν τοῦ κοινοῦ ἐκείνου παρὰ Βιενναίοις λογίου, ὅτι δηλαδὴ «ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ καὶ τῷ θεάτρῳ μόνον καθορᾶ τις ἐν Γερμανίᾳ τὴν ἠθικὴν.» δικαίωσά δὲ καὶ τὸν ἐμὸν φίλον λέγοντα ὅτι μεταξὺ τῆς ἐν θεάτρῳ, καὶ ταῖς ὁδοῖς Karthner καὶ Graben κόρης ὑπάρχει μεγάλη διαφορά. . . .

Ὁ ἀναγνώστης κατανοεῖ κάλλιστα ὅτι ὁ λόγος περὶ τῆς ωραίας καὶ ἀβροτάτης ἐκείνης κόρης ἦν ἐθαυμάσαμεν ἐπὶ κάλλει ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ ἔσπερας τοῦ «Τανχάυζερ» καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος ἧς ἠκροάσθημεν τῶν περὶ Βάγνερ γλυκυτάτων καὶ ἀνεπίστων μοι ἐπὶ σπουδαιότητι λόγων ἐκείνων. . . . Πειπίσμεθα δὲ ὅτι μεθ' οἴας ὑπομονῆς ἠκολούθησεν ἡμᾶς — νοερώς ἔστω — ἀναλύοντας ἐν ἀλλὰς τὸ ποίημα τοῦ Τανχάυζερ, καὶ συνδιαλεγόμενος περιπαθῶς τῇ περισπουδάστῳ ἐκείνῃ κόρῃ ὑπὸ τὸ ἄπλετον ἐκεῖνο φῶς καὶ τὴν χρυσαύγειαν τῆς ωραίας τοῦ θεάτρου στέγης, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ στοᾷ, μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπεικίας ἀκολουθήσει ἡμᾶς κατερχομένους τὴν θεατρικὴν κλίμακα, καὶ ἀκολουθοῦντας κατὰ βῆμα τὴν κόρην ἐκείνην, ὅπου ὁ Θεὸς ἢ ὁ Σατανᾶς ἡμᾶς ὁδηγήσῃ. —

X.

Ἡ αὐλαία εἶχε κατέλθει, τὸ πλῆθος τοῦ θεάτρου ἀνεχώρει, ἐγὼ δὲ — ἀγνοῶ — ὑπὸ τινῶν αἰτιῶν ἐπίρροισαν βεβυθισμένος ἐξηκολούθουν ἀνατενίζων τὴν θαυμασίαν ἐκείνην σκηνὴν, ὅτε ἡ ἀνάμνησις τῆς περιπαθοῦς γείτονος συγκινήσασά με ἀστραπηδὸν ἄχρῳ μυελοῦ ὁστῶν με ἔφερεν εἰς ἑαυτόν. ὦ! ἔπόθουν ἤδη ἀνετώτερον νὰ ἴδω αὐτὴν καὶ συνομιλήσω περὶ Βάγνερ, περὶ Βιέννης, περὶ . . . περὶ . . . περὶ πάντων. Ἐφ' ᾧ καὶ στρέφω αὐθωρεῖ τὸ ὄμμα μου δεξιόθεν καὶ ζητῶ ἐκ τρίτου τὴν Γερμανίδα. . . . Ἄλλ' ὦ! τοῦ θαύματος! καθορῶ ἐν φρίκῃ τὸ ἐδώλιον αὐτῆς κενόν. . . . Ἄν ἤκουον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι ἡ κόρη ἐκείνη ὡς ἄλλη ἀνελήθη Ἐλισάβετ οὐδαμῶς θὰ προῦξεναι μοι τότε θάμβος ἢ ἀγγελία, διότι ἐν τῇ αἰθερίᾳ ἐκείνῃ μορφῇ, τῇ στάσει, καὶ τοῖς ωραίοις καὶ πρωτοφανέσι μοι ἀπὸ γυναικείου στόματος φθόγγοις, οὐδαμῶς θὰ ἐφαίνοντό μοι τότε ἀλληγορίαι ἢ μῦθοι οἱ ἄγγελοι καὶ τὰ πνεύματα. . . . Στρέφω ἀριστερόθεν τὸ βλέμμα ἐντρόμῳς ἀναζητῶν τὸν φίλον. . . . Καὶ αὐτοῦ τὸ ἐδώλιον κενόν!! Ἀπὸ αἰθέρος κατέδυν εἰς ὑπόγεια βράθρα, ἡ ὕλη ἐπεφάνη μοι ἐν τῇ πυκνοτέρᾳ αὐτῆς μορφῇ καὶ κατέπνιξα στόνον. . . .

Ἦν ἄρα γε λύπης ἀπόρροια ἢ ζηλοτυπίας;...

Ἄλλὰ πρὸς Θεοῦ! ἡ καρδία μου μεθ' ὄλον τὸν πάταγον τῆς Βαγνερίου μουσουργίας, καὶ τὸν στιγμιαῖον ἐκεῖνον κλύδωνα ὃν ἐξῆψεν ἐν ἐμοὶ ἡ περισπούδαστος ἐκεῖνη κόρη, δὲν εἶχεν εἰς τοσοῦτον παραχθῆ, ὥστε τὸ τέρας ἐκεῖνο τῆς ζηλοτυπίας ἐν τοῖς ριχοῖς αὐτοῖς ὑδασι καταδύσαν νὰ πλεύσῃ. . . ἄλλ' οὔτε ἰδέα κἄν προδοσίας ἀπὸ μέρους τοῦ φίλου ἐτάραξέ μου τὸν ἐγκέφαλον. . . Καὶ ὅμως καλπάζων—οὔτως εἰπεῖν—ἀνέβην τῆς τετάρτης στοᾶς τὴν κλίμακα, καὶ κάθιδρως εἰσέδυν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἱματιοφυλακίου ἐρευνῶν πανταχῇ ἀμφοτέρους. . . Εὐρον αὐτόθι τὸν φίλον μετὰ λεπτοτάτης ἀδροφροσύνης τιθέμενον ἐπὶ τῆς Βαγνεριστρίας τὸν ἐπενδύτην τῆς. . . Ἄμα ἰδοῦσα με ἡ περικαλλῆς ἐκεῖνη κόρη ἐμειδιάσέ μοι μειδιάμα ἐξ ἐκείνων ἀτινὰ ὁρᾷ τις ἀπο σκοποῦ πλανώμενα πολλάκις ἐν τοῖς χείλεσιν ἐθειλαρέσκου κορασιδός, ἀφ' ὧν πολλάκις ἀρύονται οἱ τάλαινες θνητοὶ τὰς τρυφερωτέρας τῶν ἐλπίδων, ἐν οἷς δε βλέπει τὴν ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ κατ' ἀτυχίαν εἰκόνα ροδίνου κἀλυκος μακραιομένου ἅμα ἢ κρυερὰ χεὶρ τῆς πραγματικότητος δρέψῃ αὐτὸν καὶ ἐγγίσῃ. . .

Σὺν τῷ μειδιάματι ἀκροποδητεῖ μοι προσεγγίσασα.

« Πῶς ἐφάνη ὑμῖν ὁ Βάγνερ;—ἐρωτᾷ.— Πῶς ἐφάνη ὑμῖν ὁ ψιθυρισμὸς, ὁ ἦχος, ὁ κρότος, ὁ πάταγος, ὁ γδοῦπος, ὁ φόρος. . . ὁ. . . ὁ. . . »

Ἡ ἀσπεία καὶ εὐφυὴς αὐτῇ ἐπισώρευσις τοσοῦτων συνωνύμων τῷ « κρότῳ » λέξεων, εἰς ἀπλετον ἐκίνησέ με γέλωτα, ἐφ' ᾧ

« Πῶς ἐπεράνη μοι ὁ Βάγνερ; — τῇ ἀπαντῶ — Δικαιῶ ὑμᾶς τῇ ἀληθείᾳ ἐπισωρεύουσάν μου τοσοῦτων συνωνύμων φορτίον. . . διότι πάταγος ἀληθῶς ἐπληρτέ μου τὰ ὦτα καὶ φόρος τὴν καρδίαν. . . Καὶ ὁ μὲν πάταγος ἐσβέεθη σὺν τῇ ἀποπερατώσει τοῦ « Τανχάυζερ » ἐν ᾧ ὁ φόρος καὶ νῦν ἐτι φορεῖ ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ. . . Τίς ὁ κοπάσιον αὐτόν; . . . »

« Ἡ χιών καὶ ὁ πάγος. »—ἀπεκρίθη ἀλλαγῶν προτέγουσα ἡ Γερμανίς. . .

«— Δὲν ἐννοῶ τὴν μεταφορὰν ὑμῶν, δεσποινίς. . . »

«— Ἄμα ἐξέλθωμεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ λησμονηθήσονται τὰ πάντα, καὶ αὐτὴ ἡ φλόξ ἦν τὸ θέατρον ἐν ὑμῖν ἀνῆψε, σβεσθήσεται ὑπὸ τὴν ἐπίρροισιν τῆς χιόνος, καὶ τοῦ φύγους. . . »

— « Καὶ αὐθις δὲν ἐννόησα. . . » λέγω.

— « Σύμφημι, Δεσποινίς μου! — λέγει ὁ Ἕλλην φίλος μου ἀποτεινόμενος τῇ κόρῃ — ὅτι ἡ πραγματικότης ἦν ἴσως ἐννοεῖτε ἐν τῇ λέξει «πάγος» σβέννυσι πολλάκις τὴν φλόγα τῆς καρδίας ἀναπτομένης ἐπὶ τῇ θεᾷ ἐριπρεποῦς τινος καλλονῆς ἢ ἀρετῆς. Ἄλλ' ἡ φλόξ καὶ ἡ ἐντύπωσις πολλάκις ἐστὶ τοσοῦτον ἰσχυρὰ, ὥστε ἀναγεννᾶται ὡς ὁ φοῖνιξ λαμπροτέρα, ὁ δὲ πάγος τῆς πραγματικότητος ἀδυνατῶν νὰ σβέσῃ αὐτὴν μετατρέπεται εἰς ρυπαρὸν ἀφρόν, ὅστις καὶ ἐξαλείφεται παραυτίκα. . . »

Δὲν ἀπῆντησεν ἡ Γερμανίς. . . ἄλλ' ἐπὶ στιγμὴν σκεφθεῖσα ἤρξατο καταβαίνουσα τὴν κλίμακα. . . Ἀκολουθήσαντες αὐτὴν κατὰ βῆμα κατήλθωμεν εἰς τὴν ὠραίαν τοῦ Θεάτρου αὐλὴν ὅπου καὶ ἐσταθμεύσαμεν ἕνεκα τῆς πυκνότητος τοῦ πλήθους μὴ εὐρίσκοντες ἐξοδον.

Ἡ τοῦ θεάτρου κάθοδος καὶ ἐξοδος ἐν Βιέννῃ ἔχει τι τὸ ἐπαγωγόν, τὸ σπουδαῖον, εἶναι τὸ ἐπιδόρπιον, οὔτως εἰπεῖν, τῆς θεατρικῆς τέρψεως, αὐτὴ καὶ μόνη θὰ ἐπλήρου σελίδας περιγραφῶν καὶ ἀφηγήσεων καὶ μάλιστα ἐν Βιέννῃ ἐνθα τοσαῦται φυλαὶ καὶ γένη ἀπαντῶνται ἀναμιξ, ὅσον ἐν οὐδεμιᾷ ἴσως τῶν λοιπῶν τῆς Ἑσπερίας μεγαλοπόλεων. Ἡ πολυπληθὴς ἀριστοκρατία ἢ μεσαία ἀβρὰ τάξις, καὶ ὁ γραφικώτατος ἐκεῖνος λαὸς παρίστησι ζωγραφικὴν προσώπων τριλογίαν ἦν μόνη ἡ Βιέννη ὡς ἄλλη Κωνσταντινούπολις ἢ Βαβυλῶν ἐν τῇ δούσει ἐμφυτευθεῖσα δύναται τῷ ξένῳ ἀναδείξαι. Νομίζει τις ὅτι βλέπει ἐν τῷ λαμπρῷ ἐκείνῳ πλήθει αὐτὸν τὸν Παράδεισον τῶν Ἰνδῶν, αὐτὰς τὰς Οὐρὶ καταλθούσας στιγμιαίως ἐν Βιέννῃ, καὶ μεταξίνας στολάς τοῦ Kohlmarkt καὶ Ring ἐνδουθεῖσας. . .

Αἱ δούκισσαι παρὰ τὰς βαρωνίδας, αἱ πριγκήπισσαι παρὰ τὰς κομήσσας, αἱ ξανθαὶ κόμαι παρὰ τὰς ἐβενίνας, καὶ τὰς Τευτονικὰς ὠχροξάνθους, τὰ γλαυκὰ ὄμματα παρὰ τὰ μέλανα, ἡ λευκότης τοῦ προσώπου παρὰ τὸ ὑπόλευκον, τὸ σοβαρὸν ὕψος παρὰ τὸ χάριον, τὸ ἐρυθροῦν χρω-

Π. Παύλοβιτς,

Βόγδαν Σίμονιτς,

Λάζαρος Σότικας.

ΜΑΓΡΟΒΟΥΝΙΟΙ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ.

μα τῆς μετάξης παρά τὸ κυανοῦν, τὸ τρίχαπτον παρά τὸ βελουδον, τὰ ἐν ταῖς κεφαλαῖς λευκὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ρόδα παρά τὰς ζωηράς καμελίας, οἱ ἀδάμαντες παρά τοὺς μαργαρίτας, καὶ ἡ τῶν οὐρανίων τούτων φασμάτων ἐξαισία παρέλασις καὶ καλλονή, ἐκπλήττει τὸ πρῶτον τὸν ἀνατολίτην θεατὴν, καθορῶντα ἐν θάμβει τοὺς γυναικωνίτας τῆς Εὐρώπης οὐχὶ ἀδύτους πλέον, ἀλλ' ἀναπεπταμένους καὶ καταφανεῖς. . . .

Ἄλλὰ τὸ πλῆθος; Ὅποια ἀντίθεσις πρὸς τὸ σοβαρὸν ἐκείνο τῶν ἀριστοκρατίδων ὕφος; Οἷοι χαριεντισμοί; οἷαι ἀθραὶ προσαγορευσεῖς; βλεμμάτων περιπαθεῖς ἀνταλλαγαὶ καὶ ἐπ' εὐτελεῖ τιμῇ πωλήσεις; οἷαι θαυμασμοῦ ἐκφράσεις, καὶ προσώπων ποικίλων ποικίλαι φωταύγειαι; . . . Ἡ Βοημία, καλλονὴ ἐρίζουσα πρὸς τὴν Τζεχικήν, ἡ Τζεχικὴ ἀμιλλωμένη πρὸς τὴν οὐγγαρίδα, ἡ οὐγγρική πρὸς τὴν Τευτονικήν, ἡ Τευτονική πρὸς τὴν Βιενναίαν!! Ῥόδον παρά κρίνον, κρίνον παρ' ἰάσμην, ἰάσμην παρά ἴον. . . .
κότερον ἀναδίδον νέαν ζωὴν, νέαν εὐωδίαν, ἀλλ' ἀναπόσπαστον ἄνθος μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς περικαλλοῦς ἀνθοδέσμης, τῆς Βιέννης! Ὅποῖον ὠραῖον καὶ ἐκπληκτικὸν ὄντως θέαμα τῷ δαστυχεῖ Ἀνατολίτῃ! τί πρῶτον τί δ' ὕστατον αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰς τὰ πατρῷα οἰκτρὰν αὐτοῦ πάνοδον καταλέξει; . . .

(ἀκολουθεῖ.)

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΝ ΦΩΛΕΑΙ ΑΗΔΟΝΟΣ

(Συνέχ. καὶ τέλος, ἴδε τεύχος II". σελ. 410).

* *

Εἶναι ἡ ἕκτη ὥρα τῆς ἑσπέρας! . . . Πόσον ταχέως παρῆλθεν ἡ ἡμέρα αὕτη.

Ἰδοὺ ἡμεῖς, οὐχὶ εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας μας, ἀλλ' εἰς Σβάνσι, ἐνθα ἀναμένουσιν αἱ εἰς προὔπαντησιν ἡμῶν ἐλθοῦσαι ἄμαξαι. Ἐκτὸς δύο Breacks καὶ ἐνὸς Landeau, διακρίνω ἐλαφρὰν Victoria ἐξευγμένην ὑπὸ τεσσάρων μικρῶν σκωτικῶν ἵππων, ἀληθῶς ἀριστουργημάτων. Ἡ Πάττη εἶναι ὄλως ὑπερήφανος διὰ τὰ μικρο-

σκοπικά τῆς ὀχήματα καὶ ὑποδεικνύει ὑμῖν τὴν τελειότητα τοῦ σχήματος τῶν ἵππων, τὴν μικρότητα τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ βραχὺ τῶν ἀνάστημα, θωπεύουσα καὶ ἐναγκαλιζομένη αὐτούς.

— Σεῖς διευθύνετε τὴν Victoria, μοὶ λέγει, εἶμαι κατάκοπος, προτιμῶ δὲ νὰ λάβω θέσιν ἐντὸς τοῦ Landeau.

Ἐγὼ δὲ προπορεύομαι τῆς συνοδείας. Οἱ μετὰ ζωηρότητος καὶ μανίας βαίνοντες μικροὶ ἵπποι προσπαθοῦσι νὰ διαφύγωσι τῶν χειρῶν μου. μετὰ πολλῆς δὲ δυσχερείας διέρχομαι μετὰ τοῦ συρρεύσαντος καὶ ἀνευρημοῦντος πλήθους ἐπὶ τῆς ἐλικοειδοῦς καὶ ὑπὸ χειμάρρων διακοπτομένης ὁδοῦ. Ἡ προσοχή μου ἀποσπᾶται ὀλοκλήρως ὑπὸ τῆς ὀρμητικότητος τῶν ἵππων, μόλις δὲ ρίπτω ἐπιπόλαιον βλέμμα ἐπὶ τῆς περικυκλώσεως με ἀληθῶς θαυμασίας ἐκτάσεως. Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὰς τερπνὰς κοιλάδας, τοὺς ἀλπώδεις κρημνοὺς, τὴν σφριγῶσαν βλάστησιν τῆς ὀμιγλώδους Ἀγγλίας.

Εἶχον πολλάκις ἀκούσει ἀνευρημουμένην τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἀγριωπὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς Οὐαλλίας, ἀλλ' οὐδέποτε ἡ φαντασία μου εἶχε συλλάβει τι τοσοῦτον ὠραῖον. Οἱ ὡς τάπητες ἐπὶ τῶν κλιτύων τῶν λόφων ἐκτεινόμενοι λειμῶνες ἀναμιμνήσκουσι τὰς νομάς τῆς Ὀβερλάνδης ὡς πρὸς τὸ τρυφερὸν καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ χρωματισμοῦ, οἱ δὲ ρύακες, ἐν τῷ μυχῷ τῶν ὀποιῶν βρυχῶνται βανδαῖοι χεῖμαρροι, συμπληροῦντες τὸν παροφθαλμισμὸν σὲ φέρουσι διὰ τῆς φαντασίας εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὰ Πυρηναιῖα καὶ τὴν Σαβοῖαν. Εἰς ποῖαν ἄρα γε ἐντυπώσεων ἀναζήτησιν βαίνουσιν αἱ βρετανικαὶ ἐκείναι λεγεῶνες, αἵτινες ἐγκαταλιμπάνουσιν τὴν πάτριον γῆν, ἐνθα συναντῶνται πᾶσαι αἱ περημισμέναι τοποθεσίαι καὶ ἐπιθυμηταὶ ἱλιγγιάσεις, πλημμυροῦσι διαρκῶς τὴν ὑψηλίον;

Μετὰ δὴ ὄωρον ταχεῖαν ὁδοιπορίαν εὕρισκόμεθα ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως ΓκρέγγινοσΚάστλ (Graignos Castle), ἐν πλήρει Βελγικῇ χώρᾳ. Ἡ λέξις Γκρέγγι Graigy ἐν τῇ διαλέκτῳ τοῦ τόπου σημαίνει «Ἄ η δ ὦ ν» ἡ δὲ Πάττη εἶναι ἰδιοκτίτης τῆς ἐπαύλεως τῆς Ἀηδόνας. . . . Ὅποια ἀλλόκοτος σύμπτωσις!

* *
 Πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὰ προπύλαια, διήλθομεν ὑπὸ θριαμβευτικὴν ἀψίδα κεκαλυμμένην ὑπὸ ἐρυθρῶν τριγλώσσων σημαίων, ὧν αἱ ἄκραι ἤγγιζον τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. Ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἀγγλικὴ σημαία ἐκυμάτιζον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψηλοτέρου πύργου τῆς ἐπαύλεως, πυροβολισμοὶ δὲ χαιρετῶντες τὴν ἀφίξιν ἡμῶν καὶ ἐπαναλαμβάνόμενοι ὑπὸ τῆς ἡχοῦς ἠγγελλον τὴν ἀφίξιν τῆς δεσποτίδος ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῆς.

Ἡ ἔπαυλις κεῖται περὶ τὰ μέσα κλιτύος ὄρους, οὐτινος ἡ κατάξηρος κορυφὴ φθάνει μέχρι τῶν νεφῶν. Εἰς τοὺς πρόποδας, ἐπὶ τῆς λιθίνης καὶ στιλβούσης στρωμνῆς ῥέει ἡρέμα κατ' ἐπιφάνειαν ῥύαξ, ἀλλ' ὅστις πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, ῥαγδαῖος χεῖμαρρος καταστάς, ἀνῆλθε τῶν ὄχθων, κατέστρεψε τὰ προσχώματα, ἐξερίζωσε τὰ δένδρα καὶ μετέτρεψεν εἰς χαράδρας τὰς πέριξ πεδιάδας.

Ὁ τρώκτης*, ὅστις ἀρέσκεται ἐν τῷ ῥέοντι καὶ καταψύκτω ἐκείνῳ κύματι, ὑπάρχει ἐν τοιαύτῃ ἀφθονίᾳ, ὥστε ἡ μαγειρικὴ κέκτηται πρόχειρον καὶ διαρκὲς ἰχθυοτροφεῖον. Ἡ κυρία οἰκοδομὴ τῆς ἐπαύλεως ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς βασιλείσσης Ἐλισάβετ, ἀλλ' ἐπλουτίσθη ἔκτοτε διαπαραρτημάτων κατασκευασμένων μετὰ τοσαύτης δεξιότητος, ὥστε ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀρχικου κτιρίου διάκρισις καθίσταται δύσκολος.

— Φίλτατε, μοὶ λέγει ἡ Πάττη, πρὸ δύο περὶπου ἐτῶν διηρχόμην ἐντεῦθεν μεταβαίνουσα εἰς ἐξοχικὴν διασκέδασιν, τοσοῦτον δὲ κατεγοητεύθην ὑπὸ τῆς τοποθεσίας, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ ἐγκατασταθῶ ἐνταῦθα, καθ' ἣν ἡμέραν ἤθελον ἐγκαταλείψει τὴν σκηνήν. Κατόπιν πληροφοριῶν καὶ διαθημάτων διαρκεσάντων ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἔλαθον τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει ποσοῦ, παραδόξως ἀξηθέντος διὰ τῶν μεταγενεστέρων δαπανῶν. Ἐξώδευσα ἐν ὅλοις ἐν περὶπου ἑκατομμύριον, ἀλλὰ δὲν μετανοῶ διὰ τὴν δαπάνην ταύτην· τὸ μόνον δὲ ὅπερ μὲ λυπεῖ εἶναι ἡ μεγάλῃ ἀπόστασις, ἣτις μὲ χωρίζει ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Φαίνεται ὁμως ὅτι πρόκειται νὰ καθυποβληθῇ ἐν τῇ Βουλῇ σχέδιον νέας διακλαδώσεως μελλούσης νὰ φθάσῃ μέχρι

τῶν ὀρίων τοῦ κτήματός μου. Προτίθεμαι δὲ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τινὰς τῶν βουλευτῶν φίλων μου ἐν ἀνάγκῃ ἵσως μεταβῶ καὶ φάλλω τὴν παράκλησίν μου, σὰς βεβαίῳ δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ οὐ μόνον θέλει ψηφίσει τὴν νέαν ταύτην γραμμὴν, ἀλλ' ἵσως καὶ σιδηροδρομικὸν σταθμὸν εἰς πέντε λεπτῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἐπαύλεώς μου. Αὐριον θέλω σὰς ὑποδείξει τὰ πάντα ἐν λεπτομερεία. Πρὸς στιγμὴν καταλαμβάνομεθα ὑπὸ τῆς νυκτός, ὃ δὲ στόμαχός μου διαμαρτύρεται κατὰ πάτης ἄλλης σκέψεως, ὥστε ἄς μεταβῶμεν εἰς τὸ ἐστιατόριον, εἴτε δέ. . . . εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως.

Εἴμεθα κατάκοποι ἐκ τοῦ δρόμου καὶ βεβαρυμένοι ἐκ τῆς σφοδρότητος, μεθ' ἧς πνέει ὁ ἀῆρ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων κορυφῶν, αἵτινες ἀπέχουσιν 700 μέτρα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, πάντες δὲ περὶ τὴν δεκάτην ἀπεσύρθημεν ἐν τοῖς δωματίοις ἡμῶν. Τὸ δωμάτιόν μου δισκευασμένον κατ' εὐχὴν, περιεῖχε κλίνην, περὶ τὴν ὁποίαν ἠδύναντο νὰ καταταχθῶσιν ἐν ἀνέσει δύο στρατοὶ, ὥστε ἠδυνήθην νὰ κοιμηθῶ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, — ἀδείας ἧς στεροῦνται συνήθως οἱ ὁδοιποροῦντες. Ἐκεῖνοι, οἵτινες διασχίζουσι τὴν Ἑλβετίαν, ἔχοντες ὡς τόπον ἀναπαύσεως στενοτάτην στρωμνὴν, ὑπὸ στενοτέρας κεκαλυμμένην σινδόνης, ἣν ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου καλλοῦσι κλίνην, θέλουσι ἐννοήσει τὴν χαρὰν, μεθ' ἧς ἐξετεινόμεν ἐπὶ τῆς ἐκ δύο τετραγωνικῶν χιλιαμέτρων κλίνης μου.

Ἡγέρθην περὶ τὸ λυκόφως, ὅπως παρευρεθῶ εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς εὐωχίας, ἣτις ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαινιασθῇ δι' ἀλιείας. Ἐνδύόμενος παρετήρησα ὅτι ἡ πλεονάζουσα καὶ κοσμητικὴ μερὶς τῶν ἐπίπλων συνέκειτο ἀποκλειστικῶς ἐκ τεκμηρίων θαυμασμοῦ ἀποταμιευθέντων παρὰ τῆς θείας αἰοιδοῦ ἐν ταῖς ἀναριθμήτοις αὐτῆς περιουσίαις. Στεφάνη ἐκ Βενετικοῦ κρυστάλλου, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ὁποίας εἰσὶ ἐγγεγραμμένα ἐπαινετικὰ ἐπικλήσεις, ὅμοιαι πρὸς ἐκείνας, ἃς συνέταττον οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι διὰ τοὺς Θεοὺς των. Κιβώτια ἐκ μαλαχύτου μετ' ἀριστείων, κεκοσμημένα ὑπὸ πολυτίμων λίθων. Ἐπὶ τῆς ἐστίας κεῖται προσκεφάλαιον ὑποβαστάζον δύο κλάδους χου-

* Εἶδος ἰχθύος, εἰς ὃ ὑπάγονται ἡ παλαμύδα κτλ.

σῆς δάφνης, συνηημένους ἐν τῇ βάσει των· ἕκαστον δ' αὐτῆς φύλλον εἶναι κεκοσμημένον διὰ τοῦ ὀνόματος ἑνὸς μελοδράματος. Μετ' εὐλαβείας λαμβάνω τὸ κειμήλιον· ἐκείνη, ζυγίζον δύο περὶ πού λίτρας, μηχανικῶς δὲ θέτω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τὸν θριαμβευτικὸν στέφανον καὶ κατοπτρίζομαι. Ἄλλ' ἢ περιφανῆς βίς μου καὶ οἱ ἠναρθωμένοι μύστακίς μου οὐδὲν σχετιζόμενον πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ῥώμην κέκτηνται. Ἐκ περισσοῦ παρατηρῶ ὅτι εἶμαι ἡμίγυμνος μ' ὅλην δὲ τὴν φυλαυτίαν ἀδυνατῶ νὰ ἐκλάβω ἑαυτὸν Καίσαρα· ἀναγκάζομαι νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἶμαι γελοῖος, ἐνδύομαι καὶ κατέρχομαι.

*
* *

Πάντες οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν συνηημένοι ἐν τῇ αἰθούσῃ. Ἡ Πάττη, ἣτις ἀείποτε ψάλλει κατεργομένη τὴν κλίμακα ἢ περιδιαβάζουσα ἐν τοῖς ἀγροῖς, τρώγουσα ἢ κοιμωμένη, κήθηται πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου.

— «Εἶναι τὸ πρῶτον κλειδοκύμβαλον, ὅπερ ἀπέκτησα, μοι λέγει, εἶναι δὲ τέλειον.» Ἡ γυνὴ δ' αὐτῆς ἣτις ἔρριψε τῆδε κακεῖσε ὑπὲρ τὰ 45 ἑκατομμύρια φράγκα, περιποιεῖται καὶ καθαρίζει, μετὰ τῆς μεγαλειτέρας φροντίδος τὸ πρῶτον κλειδοκύμβάλον τῆς. Ἐνῶ δὲ λέγει ταῦτα, μετὰ μεγάλης σπουδαιότητος καὶ λύπης μοι δεικνύει ἐκδορὰν, ἣν ἀνακαλύπτει ἐπὶ τοῦ παλυσάνθρου του.

— Ἄρά γε εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιδιορθωθῇ; μεῖ ἐρωτᾷ. Διότι ὡς βλέπετε τὸ κλειδοκύμβάλον μου εἶναι τόσῳ ὠραῖον! Δὲν εἶναι, πράγματι, ὠραῖον;

Καθόσον δὲ προφέρει τὴν λέξιν ἐμὸν, τὸ στίγμα αὐτῆς ἀσυνοικεῖτον πρὸς τὴν κτητικὴν ταύτην ἀντιωνυμίαν ἐξογκοῦται ὡς τὸ τοῦ νεοπλούτου ἰδιοκτήτου τοῦ Καθαρνέ (Gavarné) ὅτε ἀνακράζει, ὁ τοῖχος μου!

Συμπεριλαμβανομένου τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἡ αἰθουσα εἶναι ἄριστα διασκευασμένη μετὰ τῶν ἐκ στιλπνοῦ σφενδάμου (érable) ἐπίπλων, τῶν μεταξίνων τοίχων, καὶ τῶν ἀνατολικοῖς ὑφάσμασι κεκαλυμμένων διφρῶν τῆς. Ἡ ὑψηλὴ αὐτῆς ὄροφῆ εἶναι διηρημένη εἰς δώδεκα διαμερίσματα, ἃτινα θέλουσι καλυφθῆ ὑπὸ εἰκόνων,

παριστανουσῶν τὴν θεῖαν αἰοδὸν ἐν ταῖς ἀρίσταις τῶν πρωτολογιῶν τῆς. Ὁ ἐκ τῶν πρὸς τὴν παιδιάδα παραθύρων ἐκτεινόμενος ἄγριος ὀρίζων, σχηματίζει περίεργον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν λεπτοουργίαν τῆς αἰθούσης. Εἶναι ἄρα γὰρ ἀνάγκη νὰ ἀναφέρω τὰ μυρία μικρὰ ἀντικείμενα τεκμήρια παγκοσμίου θαυμασμοῦ, ἃτινα στιλβουσιν ἐπὶ τῶν πολυβάθμων (étagères)! Ἐν τῷ ἀριθμῷ ἐπικρατεῖ ἡ Ῥωσσία, κατόπιν δ' ἐκείνης ἔρχεται ἡ Βιέννη.

Παραπλευρῶς τῇ αἰθούσῃ δεξιᾷ κεῖται τὸ ἐστιατόριον, ἐνθα παρατηρῶ ἀριστουργηματικὴν εἰκόνα τοῦ καλλιτέχνου Βιντερχάλτερ (Winterhalter) παριστάνουσαν τὴν Πάττην. Αἱ σκευοθῆκαι βρίθουσιν ἀργυρωμάτων, ἐγγεγλωμμένων καὶ ἀνεσκαμμένων ὑπὸ τῶν περιφημοτέρων χρυσοχόων τῆς ὕψηλίου. Ταῦτα δὲ πάντα τὰ ἀριστουργήματα εἰσὶ δῶρα. — Τὸ πινάκιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τρώγω, δῶρον! Τὸ ποτήριον, ἐκτὸς τοῦ ὁποίου πίνω, δῶρον! Τὸ κύπελλον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔπινα τὸ τέιον, ἔφερεν ἐν τῷ βᾶθῃ αὐτοῦ στιλπνοῖς γράμματι τὴν ὑπογραφήν μου ἀρχου.

Ἐξακολουθῶν τὴν ἀπογραφήν, δεξιᾷ, κατέρχομαι ἐντὸς ὑποστέγου φυτοκομείου, ἐνθα τὰ σπικνωτέρα φυτὰ καὶ δενδρύφια διασταυροῦσι τὰ παράδοξα αὐτῶν φύλλα, ἐνθα αἱ ἐξωτικά κλημστίδες διακλαδιζόμεναι, ἐνδύουσι τοὺς τοίχους, ρίπτουσαι διὰ τῶν κιγκλιωτῶν ὀρυφάκτρων τῆς ὀροφῆς τοὺς κλάδους των, ἐνθα αἱ πορτοκαλλέσι ἀναμιξί τῶν μηλεῶν, τείνουσι πρὸς τοὺς διαδάτας μῆλα ὠριμα, ἐνθα τέλος, ψάλλουσιν ἱπτάμεναι ἐλευθέρως αἱ Βεγγελικαὶ σπίζαι μετὰ ὀλιγωτέρας ὁμοῦς τέχνης ἢ ἡ κυρία των.

Πορρωτέρω κεῖνται οἱ προσοδοφόροι ὑπόστεγοι κῆποι, οἵτινες παρέχουσιν ἀδιακόπως παντοειδῆ χόρτα καὶ καρπούς, ἀπὸ τοῦ σικυοῦ (ἀγγούρι) μόχοι τοῦ εὐόσμου βανάνου, συμπεριλαμβανομένης τῆς σταφυλῆς, τῶν σύκων καὶ ἀειπῶν.

Διασχίζων ἐκ νῆου τοὺς συγκολλητοὺς ἐκείνους παραδείσους καὶ κλίνων πρὸς τὰ ἀριστερά, εἰσέρχομαι ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σφαιριστηρίου. Ἡ εὐρύχωρος καὶ μεγαλοπρεπῆς αὐτῆ αἰθουσα εἶναι κεκοσμημένη, ὑπὸ ἀξιολόγων εἰκόνων τῶν

ἐνδοξότερων ἐποχῶν. Ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖνται διάφορα συγγράμματα, στεροσκόπια καὶ λευκώματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἰσὶ κεχαραγμένα τὰ ἀθρότερα αἰσθήματα θαυμασμοῦ, τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν τῆς ὑψηλίου. Ἐν μικρὸν δωματίον καλλωπισμοῦ καὶ ἐν γραφεῖον, συμπληροῦσι τὴν ἰσόγειον ταύτην ὄροφην, ἥτις εἶναι τοσοῦτω ἀξιοθαύμαστος, ὥστε ἐν τῶν σπουδαιότερων Ἀγγλικῶν περιοδικῶν, ἐδημοσίευσεν σκιαγραφείαν τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν ἐπίπλων. Ἐκ τῶν Γοθικῶν ὑαλοπαραθύρων διακρίνω τὰ μαγειρεῖα, ἐντὸς τῶν ὁποίων κινουῦνται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις οἱ ὑπηρεταί, τοὺς σταύλους ἐνθα χρεματιτίζουσιν ὑπὲρ τοὺς πεντεκαίδεκα Ἴππους, καὶ τὰ ἀμαξοστάσια ἐνθα ἴστανται μὲ ἀναπεπταμένα ὑποκοφώνια (brancards) πάντες οἱ γνωστοὶ τύποι τῆς νέας ἀμαξοποιείας.

Τὸ κιγκλίδωμα τῆς πρὸς τὴν πρώτην ὄροφην φερούσης κλίμακος, εἶναι ἀριστούργημα ξυλουργίας. Οἱ τοῖχοι καθίστανται ἀφανεῖς ὑπὸ τὰς εἰκόνας τῶν ἀρίστων ζωγράφων. Ἡ προσοχὴ μου ἀποσπᾶται ἐπὶ μικροσκοπικῆς πανοπλίας, κειμένης ἐν τῷ κέντρῳ, τροπαίου ἣν ἐφόρει ὡς μανθάνω, ἡ θεῖα αἰδὸς ἐν τῷ μελοδράματι τῆς Ἰωάννης δ' Ἀρχῆς τοῦ Βέρδη.

Ἐν τῇ πρώτῃ ὄροφῃ, ἐνθα κεῖνται οἱ ἰδιαιτέροι θάλαμοι τῆς Πάττη, ἡ αὐτὴ πολυτέλεια, ἡ αὐτὴ συρροὴ δώρων, πολυτίμων σκευῶν, φερόντων ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἐγκωμιαστικὰς ἀφιερώσεις.

Παραλείπων τὸν φασιανοτροφεῖον, τὸν λαχανόκηπον, τὸν ὀρνιθῶνα, ὡς καὶ τὰ προορισμένα εἰς τοὺς φίλους δωματία, ὧν ἡ περιγραφή ἤθελε παρατείνει ἐπ' ἀπειρον τὴν ἐπιφυλλίδα ταύτην, μεταβαίνω εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἡμέρας.

* *

Κατόπιν τῆς ἀλειείας, ἥτις ὑπῆρξε θαυμασία, ἐπρογευματίσαμεν, ὡς προγευματίζουσιν ἐπὶ τῶν κορυφῶν, ἥτοι ὡς πειναλέοι, ὧν ὁ στόμαχος προδίδει αἰφνίδια κενά.

Ἐν κωμικὸν ἐπεισόδιον περὶ τὸ τέλος τοῦ προγεύματος!

Αἰφνης ἐμφανίζεται ἐνώπιον ἡμῶν χωρικός τις,

βαδίσας ὑπὲρ τὰς δέκα λεύγας, οὐχὶ ὅπως ἰδῆ τὴν Πάττη, ἀλλ' ἵνα τῇ ζητήσῃ ἀκρόασιν, διατεινόμενος ὅτι ἔχει θαυμασίαν φωνήν. Ἡ Πάττη ἐνδίδει εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του, ἐκ δὲ τοῦ πειράματος ἀποδεικνύεται ὅτι, ἂν, ὡς λέγει, ἔχει τοιαύτην φωνήν, ἐλησμόνησε νὰ τὴν λάβῃ μετ' ἑαυτοῦ. Δὲν λησμονεῖ ὅμως νὰ συλλέξῃ τὰ ριπτόμενα ἐν τῷ πύλῳ γρήματα.

Προβαίνομεν ἀκολούθως εἰς τὴν ἀνύψωσιν ἀεροστάτων, ἐξωγκουμένων ὑπὸ θερμοῦ ἀέρος. Τὰ κωμικὰ ταῦτα ἀερόστατα παριστάνουσι συμβολικὰ ζῶα, ἡ γυνζικάρια πολύταρκα, ἡ Τούρκους, οἵτινες ἀνέρχονται ἀκόμφως ἐν τῷ αἰθέρι, κατόπιν δὲ διαφόρων ἐξελιγμῶν διαρρηγνυνται ἐντὸς τῶν κλάδων τῶν δρυῶν. Οἱ ἀέριοι τῶν ἐλιγμοῦ προκαλοῦσι παραφόρους γέλωτας, μέχρι τῆς ὥρας τοῦ δείπνου, δείπνου πομπώδους, ἐνθα οἱ συνδαιτημόνες ἐνδεδυμένοι μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐπισημότητος, προσπίνουσιν ὑπὲρ τῆς οἰκοδεσποίνης. Ἐκεῖνη δὲ φέρουσα λαμπρὰν ἐρυθρὰν ἐσθῆτα, ὑψώνει τὸ ποτήριόν της καὶ χερσετᾶ τοὺς συνδαιτημόνας, ἐκφράζουσα τὴν εὐχὴν τοῦ νὰ μᾶς ἐπανίδῃ πάντας περὶ τὴν τράπεζάν της ἐντός ἐνός ἔτους. Διάφοραι προπόσεις διεδέχονται τὴν χαριστάτην ταύτην ἀνταγόρευσιν, ἐνῶ δ' ἐτοιμάζομαι νὰ ἐκφέρω μίαν τῶν φράσεων ἐκείνων, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς πρόφασις συμπληρωματικῶν σπονδῶν, αἱ ἀκοαὶ ἡμῶν προσβάλλονται ὑπὸ ἠχηρᾶς ἐκपुरοκροτήσεως, ἀγγελούσης τὴν ἐναρξιν τῶν πυροτεχνημάτων, πάντες δὲ βαίνομεν δρομαῖοι πρὸς τὸν ἐξώστην, ἐνθα βασιλεύει ἡ μέλαινα φορβὴ τῆς νυκτός.

Εἰς τῶν καλλιτέρων πυροτεχνῶν τοῦ Λονδίνου ἀντήγειρεν, ὡς ἐκ θαύματος, δάσος ἰστών, ἐφ' ὧν ἐπέθεσε τὸν σκελετὸν τῶν κυριωτέρων πυροτεχνημάτων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα, διασχυζομένη ὑπὸ πυραύλων, (fusées) φωταγωγεῖται, οἱ πυροφόροι ὄλμοι (bombes) διαρρηγνύμενοι ἐν τῷ ἀέρι πίπτουσιν ὡς βροχὴ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Αἱ ζητωκραυγαὶ τοῦ ἐκ Σουάνσης (Swansea) δραμόντος πλήθους, ἀνταπαντῶσιν εἰς τὰ πυροκρόταλα (τρακατροῦκας). Πολλὰ καὶ διάφορα πυρικὰ φυτὰ (vegetables) διαδέχονται ἀλληλα, εἶτα δ' ὡς κύριον πυροτέχνημα ἐρχεται ἡ εἰκὼν

τῆς Πάττη, φέρον ἐν μέσῳ φλογῶν τὸ ὄνομα τῶν διαφορῶν μελοδραμάτων, ὅσα διὰ πρώτην φοράν ἐψάλησαν ὑπ' αὐτῆς, ἡ δὲ ἔπειτα, πρὸς ἐπισφράγισιν, ἡ ἀνθοδέσμη, ἀποστράπτουτος πυρὸς δράγμα (gerbe), ὅπερ ἤθελε διεγείρει τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ ἀρίστου τῶν πυροτεχνῶν. Ὁ ἐνθουσιασμός εἶναι ἀπερίγραπτος, αἱ δὲ, ἐπὶ τῶν κατωφερειῶν τῶν λόφων, ἐν τῷ μυγῷ τῶν φαράγκων, καὶ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων, πανταίαι ἐκδηλώσεις, χαρᾶς καὶ εὐθυμίας, διὰ τε καιομένων πυρῶν καὶ συνεχῶν ζητωκραυγῶν πιστοποιοῦσι τὴν ὑπαρξίν μαρτύρων, τῆς ἐορτῆς ἐφ' ὅλης τῆς πέριξ ἐκτάσεως.

Ὡς δ' ἂν ἀνέμενε τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ τελευταίου πυραύλου, ἡ Σελήνη, ἐνεφανίσθη ποικίλλουσα διὰ διὰ τῶν ἀργυρῶν αὐτῆς ἀκτίνων τὰς ἀχρόους μεμακρυσμένας ἐκτάσεις, τὰς σιωπηλὰς καταστάσας πεδιάδας, τοὺς ξηροὺς βράχους καὶ τοὺς ἀδιακόπως ψιθυρίζοντας καταρράκτας. . . ἡ δὲ φαντασία μου ἀναπολεῖ τὰς ἐν τοῖς μυθιστορημασι τοῦ Βάλτερ Σκῶττ περιγραφομένας νύκτας.

Τότε δι' ἐνός νεύματος τῆς Πάττη, ὁ ἀριστος μουσικός καὶ συντάκτης τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» (Daily Telegraph), κ. Κίνκστον (Kingston) βαδίζει πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον τῆς αἰθούσης, ἐνῶ ἡ θεία αἰοῖδος μένουσα ἐπὶ τὸν ἔσωστος ἀρχίζει ἐπὶ τοῦ ἤχου τῆς σιωπηλῆς ἐκείνης μελωδίας, ἣν ἡ ἀπόστασις καθιστᾷ μᾶλλον ὑπόκωφον, τὸ ἀγγλικὸν δημῶδες ᾄσμα, «Πατρίς! Γλυκεῖα πατρίς!!» Ὅποια φωνή! Ὅποιον μέλος! Πάντες καταλαμβανόμεθα ὑπὸ δακρῶν ἐνθουσιασμοῦ. Οὐδέποτε ποιητὴς συνέλαβεν εἰκόνα συγκινητικωτέραν. . . . Οὐδέποτε, ὁ ἐκ τῶν καπνίζόντων ὅπιον, ἐφαντάσθη τοιοῦτον ὄνειρον! . . . Ἦτο σκηνὴ ὑπεράνθρωπος. . . Ὁ Θεὸς βεβαίως παρετήρει καὶ ἔτεινε τὸ οὖς!

Τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥραι παρήλθον, ἀφ' οὗτο παρέστην εἰς τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην σκηνήν, καὶ ἤδη ἀποπειρώμενος νὰ τὴν περιγράψω, καταλαμβάνομαι ὑπὸ τῆς αὐτῆς συγκινήσεως, ὥστε ὁ κάλαμος πίπτει ἐκ τῶν χειρῶν μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου εἶναι πλήρεις δακρῶν.

Σ. Π. Π.

Ο ΣΚΟΡΦΟΣ ΤΟΥ ΚΟΖΑΚΟΥ

(Συνέχεια, ἴδε τεῦχος ΙΓ'. σελ. 403).

Ὁ Ρενέος ἴσως οὐδέποτε θὰ ἐσυγχώρει αὐτήν.

Ἡ ἰδέα αὕτη σκληρῶς κατεβασάνιζε τὴν βαρωνίδα, ἣτις νομίζουσα ὅτι δὲν ἤγάπα αὐτὸν ἀρκούντως προσεπάθει ὀλονέν ὅπως ἐπαυξήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην της.

Ἐνῶ μὲχρι τοῦδε ἦτο ὑπερήφανος καὶ ἀλαζῶν εἰς ἄκρον, ἔκτοτε ἐγένετο μετριόφρων καὶ εὐπροσήγορος πρὸς πάντας. Νῦν ὅτε ὁ Ρενέος οὐδένα διέτρεχε κίνδυνον διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὀρέξεων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ, ἡ κυρία Μοντριέ ἀπεφάσισε νὰ συμμορφοῦται πρὸς ἀπάσας αὐτοῦ τὰς ἰδιοτροπίας καὶ νὰ ἱκανοποιῇ τὰς ὀρέξεις του.

Ἄλλ' ὅμως ὁ Ρενέος, οὐδὲν ἤγάπα, οὐδὲν ἐπόθει, οὐδὲν ἤθελε. Πάντοτε κατηφής καὶ τεθλιμμένος ὡς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπώλεσαν πᾶσαν ἐλπίδα, ὅτι θέλει ἀνατεῖλει ποτὲ καὶ δι' αὐτοῦς ἡμέρα εὐφρόσυνος καὶ εὐδαιμόνων, μόνον ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῶν ἐφημερίδων εὕρισκε παραμυθίαν καὶ ἀναψυχήν. Μὴ τολμῶν δὲ νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς τὴν Σαμμεβεόλην πρὸς ἀγορὰν τῶν ἐφημερίδων ἠναγκάζετο νὰ πέμπῃ καθ' ἑκάστην πρὸς τοῦτο τὸν Βενουά.

Ἡ κυρία Μοντριέ ὅτε ἔβλεπε τὸν Ρενέον βυθισμένον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐφημερίδων διέκοπτεν αὐτὸν λέγουσα :

— Τί νέον ἀναγινώσκεις, υἱέ μου;

— Τίποτε. Ἄπεκρίνατο ἐκεῖνος.

Μετὰ ταῦτα ἔρριπτε τὰς ἐφημερίδας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν του διὰ τῆς χειρὸς του ἐξήρχετο τῆς αἰθούσης.

Ἡ κυρία Μοντριέ ἤρχιζε τότε νὰ ἀναγινώσκῃ τὰς ἐφημερίδας ἀντ' αὐτοῦ.

Τὰ φοικῶδη καὶ ἀποτρόπαια γεγονότα, ἅτινα καθ' ἑκάστην ἀνεγίνωσκε ἐν αὐταῖς κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδόλιως συνεχίνουσαν αὐτήν· κατόπιν ὁμῶς ἤρξαντο κάπως διεγείροντα τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς. Ἡ γιγαντώδης μάχη ἐνός καὶ μόνου λαοῦ ἐναντίον εἰκοσιν, ὡς ἀναγινώσκομεν ἐν τοῖς μύθοις τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, ὁ λυσσαλέος ἐκεῖνος πό-

λεμος, ὃν ἡ Γαλλία ἐκήρυξε καθ' ἀπάσης σχεδὸν τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, ἐφαίνετο εἰς τὴν βαρωνίδα τοῦ Μοντριέ ὡς δρᾶμα, οὐτινος ἀνυπαμόνως ἀνέμενε νέας περιπετείας.

Ἄλλ' ἐνταῦθα τὸ πᾶν ἔληγεν!

Αἱ συμφοραὶ τῆς Γαλλίας τοσαύτην ἐνεποίουν αὐτῇ λύπην, ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ τῆς Κίνας ἢ ἄλλου τινὸς ἀπομεμακρυσμένου τόπου. Προσεπάθει δὲ ὅπως ἀποφεύγῃ πάντοτε τὰς περὶ Γαλλίας συζητήσεις καὶ μάλιστα παρόντος τοῦ Ρενέου.

Ἡ συμπεριφορὰ αὕτη τῆς βαρωνίδος ἐξηρέθιζεν ἔτι μᾶλλον τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Ρενέου καὶ διήγειρεν ἐν αὐτῷ ζωηρὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος ἃς ἡ κυρία Μοντριέ προσεπάθει παντοτρόπως νὰ ἀποσκορακίσῃ ἐκ τοῦ νοῦς αὐτοῦ. Ὁ Ρενέος ὅμως πρὸς μεγίστην αὐτῆς δυστυχίαν ἀδιαλείπτως ἀνεμιμνήσκετο τὴν πρὸς τὴν πατρίδα διαγωγὴν αὐτοῦ τε καὶ τῆς μητρὸς του, ἧς ἡ ἀνάμνησις ἀδυσωπήτως κατέθλιβεν αὐτόν.

Ποῦ νῦν αἱ εὐδαιμόνες ἐκεῖναι ἡμέραι, αἱ εὐφρόσυναι διασκεδάσεις, οἱ περίπατοι ἐπὶ τῆς γλόβου τοῦ περιβόλου, τὰ γλυκὴ μειδιάματα τοῦ Ρενέου, ἐναγκαλιζομένου καὶ ἀσπαζομένου τὴν μητέρα αὐτοῦ;

Ἡ κυρία Μοντριέ μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους καὶ μετὰ δακρύων ἀνεπόλει συχνάκις πάντα ταῦτα, ἀναλογιζομένη κατὰ τὰς φρικώδεις ταύτας στιγμὰς τοῦ βίου τῆς τὰ αἰτία, ἅτινα διεχώριζον αὐτὴν ἐκ τῆς εὐδαιμονίας ἐκείνης καὶ κατέστησαν αὐτὴν δυστυχή!

Ἡ ἐρημία καὶ ἡ σιγή, αἵτινες ἐπεκράτουν ἐντὸς τοῦ πενθύμου μεγάρου τῆς Βιβιέρης, κατεσπάρασσον τὰ μυχαίτατα τῆς καρδίας τῆς κυρίας Μοντριέ, ἧτις ἐνόμιζεν ὅτι ἔζη ἐντὸς τάφου.

Πρὸς ἐπίματρον δὲ τῆς μεγίστης αὐτῆς θλίψεως καὶ πικρίας ἐφθασεν ὁ χειμὼν! Ὁ ἥλιος ἐκαλύπτετο ὑπὸ πυκνῶν καὶ μελανῶν νεφῶν. Οἱ κλάδοι τῶν δένδρων, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἦσαν καταπράσινοι ὡς ἐκ τῶν φυλλωμάτων αὐτῶν, εἶχον ἀπογυμνωθῆ ὀλοτελῶς. Ἡ ποικίλλουσα τὸν περιβόλον τοῦ μεγάρου γλόη εἶχε μαρανθῆ. Οὐδὲν πλέον ὑπῆρχε τὸ θέλγον τὴν καρδίαν εἰμὴ τὸ λευκὸν ὑπὸ χιόνος τῆς γῆς στῆθος. Οὐδὲν ἔτε-

ρον πτηνὸν ἐφαίνετο ἰπτάμενον περὶ τὸν ὀρίζοντα εἰμὴ πλῆθος κοράκων, οἵτινες ἐπικαθήμενοι ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων τοῦ περιβόλου, ἔρριπτον διὰ τῆς κινήσεώς των ἐπ' αὐτῶν εὐρισκομένην χιόνα.

Ἡ κυρία Μοντριέ διήρχετο ὀλοκλήρους ὥρας καὶ ἡμέρας προσηλωμένα ἔχουσα τὰ βλέμματα αὐτῆς ἐπὶ τοῦ στιγνοῦ καὶ σκυθρωπάζοντος περιβόλου, ἐνῶ ὁ Ρενέος, τὰ νῶτα ἔχων πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένα, ἄλλοτε μὲν ἐκάθητο σύννους ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἄλλοτε δὲ ἀνεγίγνωσκε καθήμενος παρὰ τῆ ἐστία καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔχων ἐξηπλωμένους πρὸ αὐτῆς.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν περὶ τὰ μέτα τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1814 καθ' ἦν πυκνὴ ἐπιπτε χιὼν, αἱ δὲ τοῦ Ἡλίου ἀκτῖνες μόλις διεπέρων τὴν ὀμιχλώδη ἀχλὺν, ἧτις ἐκάλυπτε τὴν ἀτμοσφαιραν, καὶ ἐφώτιζον τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, ἡ κυρία Μοντριέ ἐκάθητο κατὰ τὸ σύννηδες πλησίον τοῦ παραθύρου τῆς αἰθούσης αὐτῆς ἀναπολοῦσα τὰς συμφορὰς καὶ τὴν κακοδαιμονίαν αὐτῆς, καὶ ἀναζητοῦσα τὴν αἴγλην νέων ἐλπίδων εὐδαιμονεστερίου μέλλοντος ἐν τοῖς μικροσκοπικοῖς σφαιριδίοις τῆς χιόνος, ἅπερ ὁ σφοδρὸς πνέων ἄνεμος παρέσυρε μετ' αὐτοῦ. Ἐν τοιαύτῃ εὐρισκομένη θέσει ἐγείρεται αἴφνης ἐντρομος καὶ περίφοβος.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος τοῦ περιβόλου εἶχε παρατηρήσει τρεῖς ἰππεῖς ὧν ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις προῦδιδεν ὅτι δὲν ἦσαν κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως τῆς Σαμμεβεόλης. Αἱ λόγχοι αὐτῶν ἐχάρασσον ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τρεῖς μαύρας γραμμὰς.

Ἐκάλεσε τότε τὸν υἱὸν τῆς καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἠρώτησε:

— Τίνες εἶναι οἱ ἰππεῖς οὗτοι;

— Μῆτέρ μου, εἶναι Κοζάκοι! ἀπεκρίθη μετὰ ψυχρότητος ὁ Ρενέος.

Καὶ χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ ἐπιπροσθέσῃ ἐπέστρεψε καὶ ἐκάθησε πάλιν πλησίον τῆς ἐστίας.

Εἶναι Κοζάκοι!

Αἱ δύο αὗται λέξεις ἐτάραξαν τὴν κυρίαν Μοντριέ ἧτις ἐπεσεν ἐκπληκτος καὶ σχεδὸν ἀνκίσθητος ἐπὶ τῆς ἐδρας αὐτῆς.

Μυχιὰ τις φωνὴ ἔλεγεν αὐτῇ ὅτι ἀποτρόπαιόν τι γεγονός ἐ συνέβη εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἄλλ' ὅμως ἡ θλίψις αὐτῆς δὲν προήρχετο ἐκ συμπαθείας πρὸς τοὺς γαλλικοὺς, οἵτινες κατεστρέφοντο καὶ ἐφρονεύοντο ἐπὶ τῶν νικητῶν, ἀλλ' οὐδ' ἐκ λύπης ἐπὶ τῇ ἀποστερώσει τῶν γαλλίων καὶ τῇ καταστροφῇ τῶν ἀγρίων αὐτῶν, οὐδ' ἐκ μίσους πρὸς τοὺς αὐτουργοὺς πάντων τῶν δυστυχίων τούτων. Ἄλλ' ἐκ τινος προσωπικοῦ ὅλως συναισθήματος. Ἠννόησεν, ὅτι πασχούσης τῆς πατρίδος, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ἔμελλε νὰ πάθῃ ἐν τῇ ἄκρᾳ αὐτῆς φιλαυτία.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο κατηφής καὶ σύννους, οὐχὶ ὡς πάντοτε ὡς ἐκ τῶν σκέψεων αὐτῆς περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς φρίκης, ἣν προὔξενησεν αὐτῇ ἡ θέα τῶν τριῶν ἐκείνων Κοζάκων ὧν τὴν ἐν τῇ πεδιάδι ἔλευσιν δὲν ἠδύνατο καλῶς νὰ ἐξηγήσῃ.

Ἦρώτα καὶ ἐξήταζεν ἑαυτὴν ὑπὸ ποίων ἀνόρων δεσμῶν συνεδέετο μετὰ τῆς Γαλλίας, ὥστε ἄμ' ὡς παρετήρησε τὸ ἔδαφος αὐτῆς καταπαυμένον ὑπὸ τῶν ἀγρίων ἐκείνων ἵππέων, ἠθροῦνται ἐπιβαρύνον αὐτὴν τὴν ἰδίαν.

Ἀκολούθως ὅμως ἠθέλησε νὰ ἀπομακρύνῃ τὰς θλιβεράς ταύτας ἰδέας ἐκ τοῦ νοῦς αὐτῆς.

— Πρὸς τί ἐνόδιαφέρομαι, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, εἰάν ἡ Γαλλία κατεστράφη ἢ οὐ. Τὸ μέγαρον τῆς Βιθιέρης εἰς οὐδὲν ἀνήκει κράτος, εἶναι ἡ πατρίς τοῦ Ρενέου, ὁ παράδεισος αὐτοῦ. Δι' ἐμὲ δὲ εἶναι τὸ πᾶν!

Ἄλλὰ ματαίως προσεπάθει. Κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ὠνειρεύετο διάφορα συγκεχυμένα φάσματα, ἅτινα κατεσπάρασσον αὐτήν. Ἐβλεπε τοὺς ἀγρίους ἐκείνους ἵππους μετὰ τῶν ἵππέων αὐτῶν μαχομένους λυσσαλέως ἐναντίον τῶν κατόικων τῆς Σαρμεθεόλης.

Τὴν ἐπαύριον δὲ πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ὁ Βενουά ἐντρομος ἔτι ὅλως προσελθὼν ἐξώθεν τῆς αἰθούσης τῆς βαρωνίδος καὶ βιαίως κρούσας τὴν θύραν ἀφύπνισεν αὐτήν, ἥτις τεταραγμένη ὅλως ἠρώτησεν:

— Τί συμβαίνει;

— Κυρία, ἀπήντησεν ὁ Βενουά μὲ φωνὴν τρέμουσαν καὶ συγκεχυμένην, ὁ γέρον ἐπιστάτης... οἱ Ρῶσσοι... εἶναι κάτω... λέγουσιν ὅτι θὰ καταιχίωσιν... ἐδῶ.

— Καλά! . . . ἐρχομαι.

Ἐνδύεται λοιπὸν πάραυτα ἡ βαρωνίς καὶ καταβαίνει.

Ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ μεγάρου ἴστατο ἐριππος ἀξιωματικὸς Ρῶσσοι, εἰς μικρὰν δ' ἀπόστασιν ἡ συνοδεία αὐτοῦ. Ὁπισθεν τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅστις ἐφαίνετο ὡς ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτοῦ ὕψεως, ὅτι ἦτο ἀρχηγὸς καὶ αὐτινος ὁ ὀξυκόρυφος πῖλος ἔφερεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς σύνδεμα λευκῶν πτερῶν, ἴστατο ἵππεὺς ἀλλοκότου καὶ ἀγρίας ὅλως μορφῆς. Ἦτο γαρμάνος(1) Κοζάκος φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διφθερωτὸν σκούφον περιτετυλιγμένον διὰ τινος τεμαχίου τρίγρου σημαίας τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, οὕτινος αἱ ἄκραι ἦσαν ἐρριμμέναι ἐπὶ τῶν ὤμων του.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ βαρωνίς παρετήρησε τὸν Κοζάκον τοῦτον τὰ βλέμματα αὐτῆς ἐπροσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ σκούφου, ὃν ἐφόρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Καθὼς ὁ ποταμὸς κατὰ τὸν ροῦν αὐτοῦ συμπαρασύρει πᾶν τὸ προστυχόν, οὕτω καὶ ἡ κυρία Μοντριέ ἐν τῇ ὀρμῇ αὐτῆς ἐκυριεύθη παραχαῖμα ὑπὸ νέου πάθους. Πολλῶ δὲ ἦττον θὰ ἤλγει, εἰ ἐρράπιζον καὶ παρέσυρον αὐτήν ἐντὸς τοῦ βορβόρου, παρ' ὅσον ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ τεμαχίου ἐκείνου τῆς τρίγρου σημαίας, ἔπερ ὁ Κοζάκος ἐκρέμασεν ἐπὶ τοῦ σκούφου αὐτοῦ πρὸς περιφρόνησιν καὶ χλευασμὸν τῆς Γαλλίας.

Ὁ ἄγριος ἐκεῖνος Κοζάκος διὰ τῆς διαγωγῆς του ταύτης ὕβριζεν ἀτίμως τὴν ἠττηθεῖσαν πατρίδα— τὴν Γαλλίαν!

Τὴν πατρίδα. — Ἡ κυρία Μοντριέ ἠννόησε τότε τί ἐδήλου ἡ λέξις πατρίς! Ἰστατο δὲ ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τῶν προθύρων ὡς ἀγκάλμα παριστάνον τὴν Ἀγανάκτησιν ἢ τὴν Λύπην.

Ὁ ἀξιωματικὸς κατέβη τοῦ ἵππου αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθε ταχὺς ἐντὸς τοῦ μεγάρου. Πρῶτος δὲ διελθὼν πρὸ τῆς κυρίας Μοντριέ ἐχαιρέτησε φιλοφρόνως αὐτήν. Ἡ βαρωνίς ὅμως χωρὶς οὐδὲ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς νὰ κινήσῃ μετὰ βλέμματος περιφρονητικοῦ ἠτένησεν αὐτόν. Ἄλλ' ὅτι μετὰ τὸν ἀξιωματικὸν διῆλθε πρὸ αὐτῆς ὁ Κοζάκος ἐ-

(1) Ἀρχηγός.

κεῖνος, ἡ κυρία Μοντριέ ὤρμησεν ἐπ' αὐτοῦ ὡς λυσσαλέος κύων, ἀφήρπασε βιαίως διὰ τῆς ἀριστερᾶς αὐτῆς χειρὸς τὸν σκουῖνον αὐτοῦ ἐκ τῆς κεφαλῆς του καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐρράπισεν αὐτόν.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ

—ο—ο—ο—

Η Α. Θ. Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο Γ'.

(Πρωτότυπος Σκιαγραφία)

Ἄνταποκρινόμενοι εἰς ἔνθερμον πόθον, εἰς κοινήν ἐπιθυμίαν ἐκδηλωθεῖσαν ἡμῖν ἐπανειλημμένως ὑφ' ἀπάντων τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν ἀποφασίζομεν ὅπως ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Λευκώματι τοῦ παρόντος τεύχους τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» χαράξωμεν τὴν σκιαγραφίαν τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀνδρός, ὅστις ἀπεθανάτισε πράγματι διὰ τὸ Γένος καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοῦ συνετοῦ ἐκείνου πρωθιεράρχου, ὅστις κατέστη διὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ εἰς τῶν ἐξαχωτέρων τοῦ Ἔθνους ἡμῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν, τοῦ δεξιῦ ἐκείνου Ποιμενάρχου τοῦ δοξασαντος τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ μετ' αὐτῆς σύμπαντα τὸν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμόν, τὴν σκιαγραφίαν, λέγομεν, τῆς Α. Θειοπάτης Παναγιότητος τοῦ νῦν ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ Γ'.

Ἄναλαμβάνοντες ὅπως παράσχωμεν εἰς τὸ ἀπανταχοῦ ὁμογενές δημόσιον τὴν ἠθικὴν εἰκόνα τοῦ προσφιλοῦς αὐτοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ, συναισθανόμεθα πληρέστατα ἅπασαν τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἡμετέρου καλάμου, καὶ τὸ ἀνεπαρκές τῶν ἡμετέρων γνώσεων ὅπως δυνηθῶμεν νὰ ἐξεικωνίσωμεν πρεπόντως τὰς θαυμασίας τοῦ ὀξύνου τούτου ἱεράρχου ἀρετὰς, τὰ πολύτιμα αὐτοῦ προσόντα καὶ ἀφηγηθῶμεν ἐπακριβῶς τὰς μεγάλας ἐκείνας πράξεις δι' ὧν ὁ ἔθνοφελὴς οὐτος Ποιμενάρχης κατόρθωσε νὰ παράσχη νέαν εἰς τὸ ἔργον τῆς πνευματικῆς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν χειραφετήσεως ζωὴν καὶ ἐγκαινιάσῃ ἐν γένει

νέαν διὰ τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐποχὴν, ἐποχὴν ἀληθοῦς προόδου ἐπιτελουμένης μετὰ ἐξαιρετικῆς περισκεφῆως ἀφ' ἐνός καὶ θαυμαστῆς ἐνεργητικότητος ἀφ' ἑτέρου.

Στερούμενοι γλαφυρότητος καλάμου καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων προσόντων ἐπιχειροῦμεν σήμερον συνεπεία ἰσχυρᾶς τῆς φίλης διευθύνσεως τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἐπιμονῆς ὅπως παράσχωμεν τῷ ἑλληνικῷ δημοσίῳ ἀτελῆ τινὰ καὶ βραχείαν σχετικῶς πρὸς τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνδρός, Ἰωακείμ τοῦ Γ' σκιαγραφίαν, πράττοντες τοῦτο μετὰ τσαύτης μᾶλλον δειλίας καθ' ὅσον ἑτέρα τοῦ Πατριάρχου τούτου σκιαγραφία ἦν ἕτερος τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων ἠθέλησε νὰ γράψῃ ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἐκρίθη λίαν αὐστηρῶς, χαρακτηρισθεῖσα ὑπὸ πάντων ὡς λίαν ἀτελής καὶ καθ' ὅλα ἀνεπιτυχής. Διὸ παρακαλοῦμεν ἐκ τῶν πρυτέρων τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὅπως κρίνωσι τὴν σκιαγραφίαν ἡμῶν ταύτην μᾶλλον ἐπεικῶς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν ἐν αὐτῇ νὰ ἐξεικωνίσωμεν πρεπόντως τὸν προσφιλῆ αὐτῶν Ποιμενάρχη.

*
**

Ἄν τὸ Ἔθνος ἡμῶν ηὐτύχησε κάποτε νὰ ἴδῃ ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνου ἀνερχομένους ἄνδρας διὰ τῶν πολυτίμων αὐτῶν ἀρετῶν καὶ καρτερικῆς τῶν συμφερόντων αὐτοῦ ὑπερασπίσεως διασώσαντας τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ ἀπὸ μεγάλων κινδύνων καὶ φοβερῶν καταστροφῶν, ἂν ἡ Ὁρθοδοξία ἔσχε κάποτε τὸ ὑπέρτατον εὐτύχημα τοῦ νὰ ἴδῃ ὑπερμαχοῦντας αὐτῆς ἐκτάκτους, καὶ πλήρους εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτῆς ἀροσιώσεως, ἄνδρας καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὑπαρξίν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτῆς θυσιάσαντας, ἂν τέλος ἡ Βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν ἱστορία ἐν ταῖς ἀθανάτοις αὐτῆς δέλτοις ἠδυνήθη νὰ ἀναγράψῃ χρυσοῖς καὶ φαινοῖς γράμμασι τὰ ὀνόματα τῶν κλεινῶν ἐκείνων Πατριαρχῶν Φωτίου, Κηρουλαρίου, καὶ Σχολαρίου, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ μέλλουσα τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἱστορία πλησίον τῶν σεπτῶν τούτων τοῦ Γένους ἡμῶν πρωθιεραρχῶν, ὧν τὰ ὀνόματα μετ' ἄκρας εὐλαβείας καὶ ἀληθοῦς σεβασμοῦ φέρει καὶ σή-

μερον ἔτι εἰς τὰ χεῖλη ἅπαν τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα, — θέλει ἀναγράψει μίαν ἡμέραν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πολυτίμου τούτου τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀρχηγοῦ ὅστις, ἂν θεὸς νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν κατὰ τὸ διετέες τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ διάστημα ἐπιτελεσθέντων, ἀπὸ οὐχὶ ὀλιγωτέρων κέκληται νὰ λυτρώσῃ τὸ Ἔθνος ἡμῶν κινδύνων καὶ οὐχὶ ὀλιγωτέρας κέκληται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ὑπηρεσίας, διὰ φαινῶν ἐπίσης λέγομεν, γραμμάτων θέλει ἀναγράψει καὶ τὸ σπουδόν ὄνομα **ΙΩΑΚΕΙΜ ΤΟΥ Γ'.**

Ἐν τῇ ιδιότητι ἡμῶν ὡς πιστῶν καὶ ἀμερολήπτων συγχρόνων χρονικογράφων ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους τὸ ἔργον τῆς πνευματικῆς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν προόδου εἶχεν ὑποστῆ ἀνεξήγητον μὲν πλήν ἀληθῆ ἀναστολήν. Ὁ ἐνθέρμος ἐκεῖνος ζῆλος, ὁ ἀληθὴς ἐκεῖνος ἐνθουσιασμός ὁστις ἐπεκράτει ἄλλοτε ἐν ταῖς ἐνεργείαις τῶν ἀναλαμβανόντων τὴν διεύθυνσιν τῆς πνευματικῆς ταύτης κινήσεως ἤρξατο ἐξασθενούμενος ἵνα μὴ εἴπωμεν ὀλοσχερῶς ἐκλείπων. Ἐκαστος ἤσθάνετο ὅτι τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐβάδιζε λίαν βραδέως, ὅτι διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν μαρασματικῆς στασιμότητος· πάντες δὲ ἠννόουν ὅτι ἔδει νὰ ἐπέλθῃ νέα ἀναγέννησις, ὅτι εἰς τὸ σπουδαῖον ἔργον τῆς πνευματικῆς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν χειραφετήσεως ἦτον ἀνάγκη νὰ δοθῇ ἰσχυρὰ ὠθησις ἥτις νὰ ἀναγείρῃ ἡμᾶς τοῦ βαθέως ἐκείνου ληθάργου ὅστις λεληθότως ἤρξατο καταλαμβάνων ἡμᾶς. Οἱ ἐν ταῖς ἐθνικαῖς ἡμῶν ἐνεργείαις πρωταγωνιστοῦντες ὁμογενεῖς κατηγόουν εὐκρινέστερον τῶν λοιπῶν τὰ αἷτια τῆς λυπηρᾶς ταύτης στασιμότητος· κατηγόουν δηλονότι ὅτι τὰ αἷτια ταύτης ἔδει νὰ ἀναζητήσῃ τις ἐν τῇ ἐλλείψει δραστηριότητος, ἐν τῇ ἐλλείψει δυνάμειος καὶ ἐνεργείας ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτάτου ἐκείνου πνευματικοῦ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀρχηγοῦ, ἐξ οὗ ἀναγκαίως ἔδει νὰ πηγάζῃ πᾶσα κίνησις, πᾶσα πρωτοβουλία. Ἡ ἰδέα αὕτη ἤρξατο βαθμηδὸν καθισταμένη εὐκρινεστέρα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· σιωπηλῶς δὲ — ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων κατεδείχθη — πάντες ἠσπάζοντο ταύτην καὶ παρεδέχοντο τὸ ὀρθὸν αὐτῆς. ἠννόουν ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὅτι τὸ

Ἔθνος ἡμῶν ὅπως ἐξέλθῃ τῆς μαρασματικῆς ταύτης καταστάσεως ἐν ἧ κατὰ τὰ τελευταῖα διετέλει ἔτη ἔδει τῆς ἀνωτάτης πνευματικῆς αὐτοῦ ἀρχῆς νὰ προίσταται ἀνὴρ ἔχων ἰσχυρὰν θέλησιν, πεπροικισμένος δι' ἐκτάκτου ὄξυνοίας καὶ λοιπῶν ἀναλόγων προσόντων ὅπως ρυθμίξῃ διὰ στιβαρᾶς χειρὸς τὴν πνευματικὴν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν κίνησιν καὶ — τοῦθ' ὅπερ, τὸ σπουδαιότερον — παρέχῃ τοῖς πᾶσι τὴν ἀνεπιφύλακτον ἐκείνην ἐμπιστοσύνην ἣν ἀναγκαίως τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα ἔδει νὰ ἔχῃ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ἦν δυστυχῶς, μεθ' ὅλον τὸν εἰλικρινῆ σεβασμὸν ὃν αἰσθανόμεθα πρὸς τοὺς τελευταίους γεραροὺς ἡμῶν Πατριάρχας, ὃν δυνάμεθα νὰ ἀποκρύψωμεν ὅτι πολὺ ὀλίγον εἰς αὐτοὺς ἠσθάνετο. Διὴ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας καθ' οὓς Ἰωακείμ ὁ Β' ἐξῆσθενημένος καὶ γεγηρακῶς ἠναγκάζετο νὰ ἐφυσυχάζῃ ἐν τῇ νήσῳ Χάλκη, τὰ ὄμματα τῶν Πατέρων τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ ἀπάντων τῶν ἐν τοῖς ἐθνικοῖς ἡμῶν πράγμασιν ἐνεργῶν λαμβανόντων μέρος ὁμογενῶν ἐστράφησαν πρὸς τὸν νεοανεχθῆ, δραστήριον καὶ δημοτικὸν ἐκεῖνον ἱεράρχην, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι συνήνου θαυμασιῶς ἐν ἑαυτῷ, ἅπαντα τὰ πολύτιμα προσόντα ἅτινα εἶναι σοβαρὸν καὶ κρίσιμον τῶν περιστάσεων ἀπῆρται νὰ περικοσμήσιν ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἀνελάμβανε τὴν ἀνωτάτην πνευματικὴν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀρχηγίαν, ἐστράφησαν πρὸς τὸν δημοφιλεῖ ἐκεῖνον ποιμενάρχην ὅστις κατὰ τὸ δικαπενταετές τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ διάστημα ἐπολιτεύθη πάντοτε συμφώνως τῶν ἐθνικῶν ἀπαιτήσεων, ἐν δὲ ταῖς σπουδαῖαις ἀρχιερατικαῖς θέσεσιν ἐν αἷς ἐγρημάτισε κατέδειξεν ὅτι ἐστὶν πεπροικισμένος δι' ἀληθοῦς διοικητικοῦ πνεύματος, οὕτινος πολλοὶ ὀλίγοι δυστυχῶς τῶν ἡμετέρων ἱεραρχῶν εὐμοιροῦσι, τὰ ὄμματα τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἐστράφησαν, λέγομεν, πρὸς τὸν ἐθνοφελῆ μητροπολίτην **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Κ. ΙΩΑΚΕΙΜ.**

* *

Μόλις Ἰωακείμ ὁ Β' παρέδωκεν ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ Ἔθνος μιᾷ φωνῇ ἐζήτησεν ὅπως ὁ προσφιλέστατος αὐτῷ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης καὶ οὐχὶ ἕτερος προσκληθῇ ἐπὶ τὸν Πατριαρχι-

κόν Θρόνον. Ἐνετείλατο τοῖς ἀντιπροσώποις αὐτοῦ ὅπως ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μόνου ψηφίσωσι, κατέδειξε δὲ λίαν ἐναργῶς ὅτι τὴν φορὰν ταύτην ἠννόει ὅπως ἡ θέλησις αὐτοῦ ἦ σεβαστὴ καὶ κατὰ γράμμα ἐκπληρωθῆ. Οὕτω δὲ τὴν 4ην Ὀκτωβρίου 1878 κοινῇ ψήφῳ τῶν ἀντιπροσώπων Ἐκκλησίας καὶ λαοῦ ἀνεδεικνύετο Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἰωακείμ ὑπὸ τὸ ὄνομα ΙΩΑΚΕΙΜ ὁ Γ'.

Ἀχμαΐα καὶ ζωηρὰ διατηρεῖται εἰσέτι ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀπεριγράπτου ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ μεθ' οὗ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐκλογή Ἰωακείμ τοῦ Γ', ἐνθουσιασμοῦ ὅστις, οὐδόλως διστάζομεν νὰ εἰπώμεν ὅτι, εἰς οὐδένα τῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τούτων ἐκλεγέντων Πατριαρχῶν παρετηρήθη. Θὰ ἔλεγά τις ὅτι τὸ ἔθνος ἀνέπνεεν ἐλευθερώτερον διότι ἔβλεπεν ὅτι ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου ἀνήρχετο τὴν φορὰν ταύτην ἀνὴρ ἄξιός τῶν περιστάσεων, διότι ἔβλεπεν ὅτι ὁ ἀνὴρ αὗτος εἶχεν ὅ,τι ἀπαιτεῖται ὅπως ἐκπληρώσῃ ἐπιτυχῶς τὸν σπουδαῖον αὐτοῦ προορισμὸν καὶ ἀδελγήσῃ τὸ πολύτιμον σκάφος οὗτινος τὴν πηλοῦσίαν ἐν τῷ μέσῳ οὕτως σφοδροῦ κλύδωνος ἀνελάμβανεν εἰς ἀσφαλῆ καὶ σωτήριον λιμένα, διότι ἔβλεπε τέλος ὅτι ἐσεβάσθησαν τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ ἐξελέξαντο Ἰωακείμ τὸν Γ'.

Τὸ ἔθνος ἀνέκυπτε πράγματι ἐκ τοῦ ληθάρχου· ἡ δὲ κορωνὶς τῶν διαπρεπῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ὁμογενῶν, ὁ διὰ πάντας ἐθνοφιλῆς ὁμογενῆς κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ὁμογενεῖς ἐφιλοτιμήθησαν νὰ παράσχωσι τῷ συνετῷ τούτῳ Πατριάρχῃ, ὃν τοσοῦτον ἐσέβοντο καὶ ἐξετίμουν, πάντα τὰ μέσα ὅπως πραγματοποιήσῃ τὰ μεγαλεπίβουλα αὐτοῦ σχέδια καὶ τοὺς ἐθνοσωτηρίους αὐτοῦ σκοπούς. Τὰ χρήματα, ὧν τοσαύτη ἐπὶ τῶν προηγουμένων Πατριαρχῶν ὑπῆρχε σπάνις, ἔρευσαν ἀπανταχόθεν κατὰ τὴν ἀκριβεστέραν τῆς λέξεως σημασίαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις· ὁ δὲ Ἰωακείμ ὁ Γ' ἠδυνήθη οὕτως ἐν βραχεῖ, βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι διὰ τῆς ἐκτάκτου αὐτοῦ ἀποφασιστικότητος καὶ πο-

λυτίμων μέσων ἅτινα παρέσχον αὐτῷ προθύμως οἱ βαθύπλουτοι ὁμογενεῖς, νὰ ἐπιτελέσῃ τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ἔργα, ὧν οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτελέσωσιν ἄλλοι.— δέον νὰ εἰπώμεν τὴν λυπερὰν ταύτην ἀλήθειαν — ἐπὶ ὀλοκλήρους δεκάδας πατριαρχεύσαντες ἐτῶν.

* *

Δὲν ἀναλαμβάνομεν νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα λεπτομερῶς ἀπάσας τὰς πράξεις Ἰωακείμ τοῦ Γ'. ἐννοοῦμεν ὅτι δέον νὰ πληρώσωμεν οὐχὶ μίαν ἢ δύο σελίδας ἀλλ' ὀλόκληρα τεύχη τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » ἂν θελήσωμεν νὰ ἐκθέσωμεν ἀκριβῶς εἰς τὸ ὀρθόδοξον δημόσιον ἀπάσας τὰς πολυτίμους τοῦ Ποιμενάρχου τούτου ἐνεργείας καὶ ἀπαριθμήσωμεν τὰς σπουδαίας ἐθνικὰς ἀνάγκας ἃς διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐκτάκτου δραστηριότητος ἠδυνήθη νὰ ἱκανοποιήσῃ· περιοριζόμεθα νὰ ἀναφέρωμεν [ἀπλῶς τὰ σπουδαιότερα ἐθνικὰ ἔργα, ἅτινα Ἰωακείμ ὁ Γ' κατόρθωσε κατὰ τὸ δισταγμὸν μόλις τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ διάστημα νὰ ἐπιτελέσῃ.

* *

Ἐν πρώτοις ἅμα ἀνελθὼν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐσκέφθη ὅτι τὸ Πατριαρχικὸν ἐνδιαίτημα οὐδόλως ἀντεπεκρίνετο πρὸς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, οὔτε ἠδύνατο νὰ ἐξασκῆ τὸ ἐξωτερικὸν ἐκεῖνο γόητρον ὅπερ ἀναγκαίως ἡ κατοικία τοῦ ἀνωτάτου τοῦ ἔθνους ἡμῶν πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ ἔδει νὰ ἐξασκῆ ἐπὶ παντὸς τοῦ ἐπισκεπτομένου αὐτῆν. Τὰ σεσαθρωμένα καὶ ἐτοιμόρροπα ἐκεῖνα Πατριαρχεῖα οὐδόλως ἐξεπλήρουν τὸν προορισμὸν αὐτῶν· οἱ δὲ ὁμογενεῖς μετὰ μεγίστης πάντοτε λύπης ἔβλεπον τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ ἐθνάρχου αὐτῶν ἐν ταιαύτῃ οἰκτρᾷ διατελοῦντι καταστάσει. Διὸ Ἰωακείμ ὁ Γ' ἀπεφάσισεν ἀμέσως τὴν **ΕΠΙΣΚΕΥΗΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ** καὶ τὴν οἰκοδομὴν ἐτέρων παραρτημάτων, κριθέντων ἀναγκαίων.

Οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἐθεώρησαν καθήκον αὐτῶν ὅπως οὐ μόνον παράσχωσι τῷ προσφιλεῖ αὐτῶν Πατριάρχῃ τὸ διὰ τὴν ἐπισκευὴν ταύτην ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσόν, ἀλλ' ἀναλάβωσι καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τῶν αἰθουσῶν τῶν Πα-

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ Γ΄.

τριαρχείων διακόσμησιν. Ὁ δὲ ἐπισκεπτόμενος σήμερον τὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὰς αἰθούσας αὐτῶν καταλαμβάνεται ὑπ' ἀληθοῦς εὐχαριστήσεως ἀντὶ τῆς δυσαρέστου ἐκείνης ἐντυπώσεως ἣν ἐξήσκουν ἐπὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὰ πεπαλαιωμένα, ζοφερά καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακοσμῆ-

σεως Πατριαρχικά ἐκεῖνα δωμάτια ἅτινα ἔβλεπεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῶν προηγουμένων Πατριαρχῶν.

* *

Η ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ἘΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΑΡΡΥΘΜΗΣΙΣ ἄ-

Ο ΕΘΝΟΦΙΛΗΣ ΟΜΟΓΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ.

ποτέλεσεν ἀμέσως ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ ἰδιαίτερον διὰ Ἰωακείμ τὸν Γ'. μερίμνης ὀντικείμενον. Πᾶς τις ὁμολογεῖ ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἀδρανείας τῶν τελευταίων Πατριαρχῶν ἡ λειτουργία τῶν διαφόρων πατριαρχικῶν τμημάτων ἤρξατο κάπως χαλαρομένη, τοῦθ' ὀφείπερ συνενούμενον μετὰ τῆς οἰκονομικῆς καχε-

ξίας καὶ τῆς ὡς ἐκ ταύτης καθυστερήσεως τῶν μισθοδοσιῶν τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων, ἐπέφερον ἀληθῆ τῆς λειτουργίας ταύτης παραλυσίαν.

Ἰωακείμ ὁ Γ'. κατενόησεν ὅτι ἀντὶ πάσης θυσίας εἶδει νὰ ἐπιφέρει θεραπείαν τῆς ἀνωμάλου ταύτης καταστάσεως. Λαβὼν δὲ διάφορα μέτρα

σχετιζόμενα πρὸς τὴν διακανόνησιν τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου πατριαρχικοῦ γραφείου, ἐφρόντισε συνάμα ὅπως ἐξεύρη ἐκτάκτους πόρους καὶ ἐξασφάλισεν τὴν τακτικὴν τῶν μισθοδοσιῶν τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων πληρωμὴν. Οὕτως ἡ λειτουργία τῶν διαφόρων πατριαρχικῶν τμημάτων οὐδὲν ὀλιγωρῶς σήμερον χωλαίνει καὶ ἡ ἀκριβεστερία ἐν αὐτῇ ἐπικρατεῖ κανονικότης.

* *

Η ΔΙΑΚΑΝΟΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ ΧΡΕΟΥΣ

ἔστι συνάμα ἐν τῶν κατορθωμάτων ἐκ τῶν πολλῶν ἐκείνων ἄτινα εἰς μόνην Ἰωακείμ τοῦ Γ'. ὀρεῖλονται τὴν πρωτοβουλίαν. Ὁ νοήμων ἱεράρχης κατενόησεν ὅτι ἂν τὰ χρέη ταῦτα ἀφίεντο ἐκκρεμῇ καὶ οὐδεμία περὶ αὐτῶν ἐλαμβάνετο μέριμνα, τὸ τοιοῦτον θὰ παρενέβαλε πάντοτε προσκόμματα εἰς τὴν οικονομικὴν τῶν Πατριαρχείων ἀναγέννησιν ἣτις καὶ δυσκόλως ἄνευ τῆς διακανονίσεως αὐτῶν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο. Διὸ τῇ ἐπιμόνῳ αὐτοῦ εἰσηγήσει εἰς τῶν βαθυπλοῦτων καὶ ὄντως φιλογενῶν ὁμογενῶν, ὁ κ. ΖΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΤΣ, ἐχορήγησε τὸ ἀναγκαῖον χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διακανονίσεως ταύτης, τοῦ δανείου τούτου ἐξωφληθησομένου διὰ τῶν προσόδων τοῦ γραφείου τῶν Πρωτοκόλλων.

* *

Διακανονίσας ἀρκούντως τὴν οικονομικὴν τῶν μέχρι τοῦδε χρεωκοπόντων κατὰστασιν ἐσκέφθη ὅτι ἡ ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ καὶ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ἦτο μεγίστη διὰ τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἀνάγκη. Εὐρέθησαν δὲ ἐν Εὐρώπῃ δύο ὁμογενεῖς, ἐξ ἐκείνων οἵτινες, καίτοι μακρὰν, ὑπὸ ζωηροῦ ὁμοῦ καὶ πάντοτε ἀκμαίου ἐμποροῦνται ζήλου, οἱ κ.κ. Μιχαήλ Ζαρίφης καὶ Δ. Σγούτας, ἐξ ὧν ὁ μὲν προσήνεγκε γλιόλιρον συνδρομὴν πρὸς οἰκοδομὴν ἰδιαιτέρου κτιρίου, χρησιμεύσαντος διὰ Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον, ὁ δὲ ἀνέλαβε τὴν ἰδίαις δαπάναις ἀγορὰν καὶ ἀποστολὴν τοῦ Τυπογραφικοῦ ὕλικου.

Ἐκτὸς τούτου ἡ Α. Παναγιότης ὁ μουςοφιλὴς Παιμενάρχης ἀπεφάσισε τὴν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκδοσιν ἐβδομαδιαίου περιοδικοῦ φέροντος

τὸν τίτλον ἡ «Ἀλήθεια» καὶ ἀπὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Ὀκτωβρίου ἐκδοθησομένου.

* *

Διακανονίσας καὶ ἐπαισθητὰς εἰσαγαγῶν βελτιώσεις εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν Πατριαρχείων λειτουργίαν Ἰωακείμ ὁ Γ'. ἔστρεψεν ἀμέσως τὸ ὄμμα αὐτοῦ πρὸς τὰ ἔξω καὶ διὰ τῆς ἐκτάκτου ἐκείνης δραστηριότητος ἣτις ἐστὶ τὸ κυριώτερον αὐτοῦ χαρακτηριστικὸν ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν πολλῶν σπουδαίων ἐθνικῶν ἀναγκῶν, ὧν πάντες ὁμολογοῦν τὴν σπουδαιότητα καὶ προθύμως εἰς τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῶν νὰ συντελέσωσιν ἀνελάμβανον, πλὴν ὅτε ὑπῆρχεν ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιρὸν ἐθναρχῶν ἡμῶν ἡ πρωτοβουλία ἐκείνη, ἣτις ἀναγκαίως εἶδει νὰ ὑπάρχη πρὸς ἐπιτέλεσιν αὐτῶν. Ἡ ἀνέγερσις ἀξιοπρεποῦς καὶ καταλλήλου οἰκοδομῆς διὰ τὴν Μ. τοῦ Γένους σχολῆν, καίπερ ἐπὶ τῆς προκατόχου Πατριαρχείας σχεδιασθεῖσα καὶ ἀποφασισθεῖσα, εὐχ ἦττον εἰς τὴν ἐπίσπευσιν τῆς πραγματοποίησεως τῆς σπουδαίας ταύτης ἐθνικῆς ἀνάγκης κατὰ μέγα μέρος καὶ Ἰωακείμ ὁ Γ'. συνέτελεσεν.

Ἦτο πράγματι λυπηρὸν, ἦτον ἄμεσος κατὰ τῶν φιλογενῶν τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν αἰτήρησις πρὸς τὴν ἐπιτέλεσιν τῆς ἀναγκαίας ταύτης οἰκοδομῆς, ἦτο τι πλεον, ἦτον αὐτόχρημα ἐξευτελισμὸς καὶ ταπείνωσις διὰ τὸ ἡμέτερον ἔθνος νὰ βλέπωμεν τὴν γεραρὰν ἡμῶν σχολῆν, τὴν πνευματικὴν ἐκείνην κολυμβήθραν ἐν ἣ πάντες σχεδὸν ἐβαπτίσθημεν καὶ ἐξ ἧς ἀπεκομίσσαμεν τὰ νάματα τῆς ἀληθοῦς ἐλληνικῆς παιδείας καὶ ἀγωγῆς, τὴν Μεγάλην ἐκείνην σχολῆν ἣτις ὡς γηραιὰ δρυς ἐν τῷ μέσῳ τοσοῦτων πολλῶν διασώθη ἐτῶν καὶ ἣτις πάντοτε οὕτως ἄγλαοῦς ἐπιφέρει καρπούς, οὕτως ἐν εὐπαιδεύτους παράγει νέους οἵτινες διασπείρουσι τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν· ἦτο πράγματι ἐθνικὴ, λέγομεν, ταπείνωσις νὰ βλέπωμεν ἀπαθῶς τὸ οἰκοδόμημα τῆς γεραρᾶς ταύτης σχολῆς σεσαθρωμένον καὶ ἐτοιμόρροπον· ἡ δὲ Μ. τοῦ Γένους ἡμῶν σχολὴ νὰ περιέρχεται οἶονεῖ ἐπιτοῦσα ἀπὸ ταύτης εἰς ἐκείνην τὴν ἀρχιερατικὴν οἰκίαν ὅπως ἐκπλήρωσῃ τὸν ὕψηλόν αὐτῆς προορισμόν.

ἦτις νὰ χορηγήῃ τὴν στοιχειώδη παιδείαν εἰς τοὺς μέλλοντας τούτους τοῦ Χριστοῦ στρατιώτας. Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐσκέφθη ὅτι δεόν νὰ ἀναπληρώσῃ ἐν μέρει τοῦλάχιστον καὶ τὴν σπουδαίαν ταύτην ἀνάγκην, διὸ συνέστησε τὴν ἐν Χάλκῃ ἱερατικὴν σχολήν.

Οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἐνθέρμως ἐπέδοκίμασαν τὴν ἴδρυσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου καθιδρύματος, προθύμως δὲ πάντες παρέσχον τῷ Πατριάρχῃ τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν πρὸς παγίωσιν αὐτοῦ, ὡς καταδείχθη ἐκ τῆς ἐνθέρμου ὑποδοχῆς ἧς ἔτυχε παρὰ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ὁμογενῶν ὁ ἐσχάτως πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν ὑπὲρ τῆς ἱερατικῆς σχολῆς ἀποσταλεῖς Ἅγιος Ἀμφιπόλεως.

* *

Οἱ γεγηρακότες ἐκεῖνοι ἀπόμαχοι τῆς Ἐκκλησίας στρατιῶται, οἱ ἅπαντα τὸν βίον αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀφιερῶσαντες ἦσαν καταδεδικασμένοι νὰ κυλίωται κατὰ τὰς ἐσχάτας τοῦ βίου αὐτῶν ἡμέρας ἐν ζοφεραῖς οἰκίαις τῶν στενωπῶν τοῦ Φαναρίου καὶ διέρχωνται ἐν μεγίστῃ τὸν βίον αὐτῶν στερήσει. Ὑπὲρ τῶν γεραρῶν τούτων πατέρων ἔδει ἐξ ἅπαντος νὰ ληφθῇ φροντίς, νὰ δημιουργηθῇ καλλιτέρα δι' αὐτοὺς ὑπαρξίς, ἔδει ἀντὶ τοῦ ὑγροῦ καὶ μαρασματικοῦ τοῦ Πετρικίου ἀέρος νὰ ἀναπνέωσιν ἀέρα καθαρώτερον καὶ ἐν πληρεστέρα τὸν βίον αὐτῶν διέρχωνται γαλήνη. Περὶ τούτου, περὶ οὗ οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ σκεφθῇ τῶν προηγουμένων Πατριαρχῶν, ἐσκέφθη Ἰωακείμ ὁ Γ'. μετασχηματίσας τὴν ἐν τῇ εἰρηνικῇ νήσῳ Πρώτῃ ἱερὰν τῆς Μεταμορφώσεως μονὴν εἰς Κληρικὸν Γηροκομεῖον, ἐν ᾧ ἐπιφυλάσσεται εἰς τοὺς γηραιούς πατέρας καλλιτέρα ὑπαρξίς καὶ ἐν ᾧ ἀνετώτερον δύνανται νὰ διέλθωσι τὰς ὑστάτας τοῦ εὐσεβοῦς αὐτῶν βίου ἡμέρας.

* *

Ἡ ἐντελεστέρα διαρῦθμησις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος τῶν σχολῶν τῶν διαφόρων τῆς ἡμετέρας πρωτεύουσας συνοικιῶν ἐπεσπάσατο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴν τοῦ φιλομούσου ἱεράρχου. Ἐπιθυμῶν δὲ ὅπως ἐπιφέρῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν διώρισε Πατριαρχικὴν

τῶν σχολῶν ἐπόπτην τὸν κ. Χριστόφορον Σαμαρτζίδην, τὸν δημοτικὸν ἐκεῖνον καθηγητὴν, ὅστις συνεννοῖ ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς ὅσον ἔνεστι ἐπιτυχῇ ἐκπλήρωσιν τῆς σπουδαίας καὶ λεπτῆς ταύτης ἐντολῆς.

* *

Εἰς τὴν πιστὴν τῶν ὑπαρχόντων ἐθνικῶν κανονισμῶν τήρησιν καὶ ἐφαρμογὴν ἰδιάζουσαν ὁλως Ἰωακείμ ὁ Γ'. ἠννόει νὰ παράσχῃ σημασίαν. Τρανοτάτη τούτου ἀπόδειξις ἐστὶν ἡ σταθερὰ αὐτοῦ ἀπόφασις ὅπως ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τηρεῖται ἡ τάξις ἣν ὀρίζει τὸ Πατριαρχικὸν Συνταγμάτιον καὶ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ἡ ἀξιόμιμπος ἐκεῖνου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀοριστία ἧτις εἰς σπουδαῖον πειρασμὸν ἐνέβαλε τὸ Ὀρθόδοξον πλήρωμα ἐπὶ τῶν τελευταίων Πατριαρχῶν. Ἀδιαφορῶν ὁλως Ἰωακείμ ὁ Γ'. περὶ τῶν πρὸς τὸ ἄτομον αὐτοῦ διαθέσεως τῶν ἀρχιερέων οὐ προσκαλεῖ ὅπως συμμετάσχωσι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρεῖ περὶ τούτου τὴν ὀρισμένην σειρὰν, τοῦθ' ὅπερ πάντοτε ἀπέφυγον νὰ πράξωσι, διὰ λόγους εὐνοήτους, οἱ τελευταῖοι Πατριάρχαι.

* *

Τὸ τελευταῖον ἔργον δι' ὃ μεγίστην ἐκ μέρους συμπατος τοῦ ἔθνους τῷ ἀκαμάτῳ τούτῳ ἱεράρχῃ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη καὶ δι' οὗ Ἰωακείμ ὁ Γ'. συνεπλήρωσε τοὺς ἀγῶνας οὓς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον ἀνάδοῦ του δὲν ἔπαυσε καταβάλλων ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἀναπτύξεως, ἐστὶν ἀναντιρρήτως ἡ σύστασις τοῦ ἀνωτάτου ἐκεῖνου ἐκπαιδευτικοῦ σωματείου, ὅπερ σπουδαίας πράγματι κέκληται νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν ὑπηρεσίας, τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐκεῖνου σωματείου ἐξ οὗ μέλλει νὰ πηγάζῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα σπουδαία διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν ἡμῶν ἐκπαίδευσιν ἐνέργεια, τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐκεῖνου σωματείου ὅπερ προώριστα νὰ συγκεντρώσῃ τὰς μονομερεῖς ἐκεῖνας τῶν διαφόρων συλλόγων ἐνεργείας δι' ὧν ὁμολογουμένως ἐπ' ἐσχάτων ἐλάχιστα ἐπιτυχάνοντο ἀποτελέσματα, διὰ τῆς συστάσεως, λέγομεν, τῆς Κεντρικῆς Φιλελευθερευτικῆς Ἀδελφότητος.

Ἡ Ἀδελφότης αὕτη ἂν πρέπη νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν πρώτων αὐτῆς ἐνεργειῶν, μεγάλας κέκληται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ Ἔθνος ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ἔτι μείζον θὰ ἀναπληρώσῃ κενόν. Ἡ ἐπαρχιακὴ ἐκπαίδευσις παύει τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τοῦ νὰ ᾗ ἀνώμαλος καὶ ρυθμίζῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς ἄνευ προὑπαρχούσης βίας καὶ σκοπίμου ἐνεργείας. Τὸ φιλεκπαιδευτικὸν τοῦτο σωματεῖον ἔσται τοῦ λοιποῦ ὁ μοχλὸς περὶ ὃν θέλει διενεργεῖσθαι ἡ πνευματικὴ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν χειραφέτησις, ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ἐπιτελουμένης ἐθνικῆς προόδου. Καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ὄντως μεγαλεπίβουλον κητόρθωσε νὰ ἐπιτελέσῃ ἐν τῷ μέσῳ τοσούτων προσκομμάτων ἅτινα οὐστυχῶς παρενεβλήθησαν αὐτῷ ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἐξ ὧν τὴν σπουδαιότεραν ἔδει νὰ ἀναμένη συνδρομὴν Ἰωακείμ ὁ Γ'.

*
**

Παραλείποντες πλείστας ἄλλας σπουδαίας ἐπίσης πράξεις ἃς διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε δραστηριότητος Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐπιτέλεσε, σπεύδομεν νὰ παράσχωμεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ὀλίγας τινας περὶ τοῦ παρελθόντος τοῦ ἐθνοφιλοῦς ἡμῶν Ποιμενάρχου πληροφορίας.

Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐγεννήθη ἐν Βαφεοχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου ἐκ γονέων εὐσεβῶν οἵτινες καὶ ἐφρόντισαν νὰ δώσωσιν αὐτῷ ὅσον ἐνεστὶ ἐπεμεμελητὴν ἀγωγὴν. Νεαρὸς δ' ἔτι τὴν ἡλικίαν ἐχρημάτισεν διάκονος παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ Πογωνιανῆς εὐρισκομένῳ εἰς τὰ ἐν Ῥουμανίᾳ μοναστηριακὰ κτήματα. Μετὰ ταῦτα ἐχρημάτισεν ἱεροδιάκονος τοῦ ἐν Βιέννῃ ὀρθοδόξου ναοῦ. Ἐλθὼν εἶτα εἰς Κωνσταντινούπολιν διωρίσθη δευτερεύων τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ὀλίγον μετὰ ταῦτα Μ. πρωτοσύγγελος. Κατόπιν προεχειρίσθη μητροπολίτης Βάρνης, ἐπὶ ὀλόκληρα ἐνέα ἔτη ἐπισπάσας τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν ἀπάντων τοῦ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ὑπογομένων χριστιανῶν. Ὁ Λύτοκράτωρ μάλιστα τῆς Αὐστρίας Φραγκῆσκος Ἰωσήφ ἐπισκεφθεὶς τότε τὴν Βάρνην ἐδήλωσε ἐπανειλημμένως τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὅτι βλέπει τὴν Ὄρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοσοῦτον ἐπαξίως ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐκπροσωπούμενην.

Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἐκτιμῶσα τὰ πολύτιμα αὐτοῦ προσόντα ἀνέθηκεν εἶτα αὐτῷ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν μιᾶς τῶν σπουδαιότερων τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων ἐπαρχιῶν, τὴν τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ ἀρχιερατεία τοῦ Ποιμενάρχου τούτου ἀποτελεῖ πράγματι ἀληθῆ δι' αὐτὸν θρίμβον. Οἱ ἐπαρχιωταὶ αὐτοῦ δὲν ἠθάνοντο πλέον διὰ τὸν ἱεράρχην αὐτῶν τοῦτον ἀπλῆν ἀγάπην καὶ σεβασμὸν, ἀλλ' ἐνεφοροῦντο ὑπ' ἀληθοῦς δι' αὐτὸν ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ βαθεῖα ἐκείνη καὶ ἀπερίγραφτος συγκίνησις ὑφ' ἧς κατελήφθησαν πάντες ἀνεξαρτήτου θρησκευματος καὶ ἐθνικότητος οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ προσφιλοῦς τούτου αὐτῶν Ποιμενάρχου κατεδείκνυε πληρέστατα τὴν ἐξαιρετικὴν δημοτικότητα ἧς ἡ Α. Π. κατόρθωσε δι' ἑαυτὸν κατὰ τὸ τετραετὲς διάστημα καθ' ὃ διέμενεν ἐν αὐτῇ νὰ δημιουργήτῃ.

Αἱ κυβερνήσεις Αὐστρίας, Τουρκίας, Ἑλλάδος, Ῥουμανίας, καὶ Σερβίας ἐκτιμῶσαι τὰ πολύτιμα Ἰωακείμ τοῦ Γ' προσόντα ἀπένειμον αὐτῷ τιμητικὰ παράσημα. Οἱ δὲ ἐνταῦθα τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων προσβευταὶ δὲν ἔλλειψαν ὅσας παρουσιάθη αὐτοῖς εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσωσι τὸν εὐλικρινῆ σεβασμὸν ὃν πρὸς τὸν συνετὸν τοῦτον τῶν Γραικῶν Πατριάρχην αἰσθάνονται.

*
**

Κλείοντες τὴν σκιαγραφίαν ταύτην Ἰωακείμ τοῦ Γ', ἣν ὁμολογοῦμεν ὅτι συνεπέα τῆς ἀσθενείας ἡμῶν λίαν ἀτελῶς ἐγράψαμεν, προσθέτομεν ὡς μόνην συμπλήρωσιν ὅτι ἐνώπιον τῶν θαυμασίων τούτων πράξεων ἃς Ἰωακείμ ὁ Γ' ἐπέτελεσε καὶ ἃς ἀνωτέρω διὰ βραχέων ἐξέθεσάμεν, ἃς σιγήσωσι πλέον οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ καὶ ἃς ὁμολογήσωσι καὶ οὗτοι μεθ' ἡμῶν ὅτι: Ἰωακείμ ὁ Γ' εἶναι ὁ προσήκων κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀνὴρ, οὗτινος τὸ ὄνομα θέλει ἀναγράψαι φαινοῖς γράμμασιν ἡμέλλουσα τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἱστορία.

Ἐν Κων]πόλει τῇ 9 Σεπτεμ. 1880.

Δ. ΣΩ. . . .

—o—o—

Παρέχοντες σήμερον εἰς τὸ ὁμογενὲς δημόσιον τὴν εἰκόνα ἸΩΑΚΕΙΜ τοῦ Γ', τοῦ προσφιλοῦς αὐ-

του ἑθνάρχου, ἐθεωρήσαμεν ἀπαραίτητον ὅπως παράσχωμεν αὐτῷ ἐπίσης καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ γενναίου ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ ἀνεξάντλητου ἐκείνου φιλανθρώπου, τοῦ ἔθνοφιλοῦς τέλους ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΡΙΦΗ. Ἄν ὁ Ἰωακείμ ὁ Γ' κατώρθωσε διὰ τῆς πολυτίμου αὐτοῦ συνέσεως καὶ ἐκτάκτου αὐτοῦ δραστηριότητος νὰ δώσῃ νέαν εἰς τὸ Ἔθνος ἡμῶν ζωὴν, νέαν εἰς τὸ ἔργον τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ἀναμορφώσεως ὤθησιν, ἂν τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐνθουσιᾷ σήμερον καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἀπαγγελίᾳ, ἀναντιρρήτως τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἀποτέλεσμα ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν πολύτιμον σύμπραξιν, εἰς τὴν γενναίαν ἀρωγὴν ἣν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐπὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀνόδου αὐτοῦ δὲν ἔπαυσε παρέχων αὐτῷ ὁ διαπρεπὴς οὗτος ὁμογενής, πρὸς δὲ ἐνθερμος καὶ αἰωνία ὀφείλεται ἀπὸ μέρους σύμπαντος τοῦ Ἔθνους ἡμῶν εὐγνωμοσύνη.

Ἰωακείμ ὁ Γ' εὖρεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΡΙΦΗ γενναίαν καὶ εὐγενῆ καρδίαν, ἔκτακτον πρὸς τὸ Ἔθνος αὐτοῦ ἀφοσίωσιν, ἀληθῆ πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔθνοσωτηρίων πράξεων ἐνθουσιασμόν· ἀπὸ δὲ τῶν ἀνεκτιμητῶν τούτων τοῦ κλεινοῦ τούτου ὁμογενοῦς ἀρετῶν Ἰωακείμ ὁ Γ' ἤρυστο νέαν πάντοτε ἰσχὴν, νέαν δύναμιν ἐν τῇ πραγματοποιήσει τῶν μεγαλεπιβουλιῶν ἐκείνων σχεδίων, ἅτινα προὔκαλεσαν καὶ προκαλοῦν ἀπάντων τὸν θαυμασμόν.

Χαράξαντες ἄλλοτε ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν τῷ «Γραφικῷ Κόσμῳ» τὴν σκιαγραφίαν τοῦ εἰς πάντας προσφιλοῦς τούτου ὁμογενοῦς, περιοριζόμεθα σήμερον νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι ἐγράφομεν ἐν τῇ ἀτελεῖ ἐκείνῃ ἐξεικονίσει τοῦ χαρακτήρος αὐτοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἠτύχησαμεν νὰ γνωρίσωμεν. «Εἴμεθα βέβαιοι — ἐλέγομεν — ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ διαπρεποῦς τούτου ὁμογενοῦς θέλει ἀναγράψῃ χρυσοῖς γράμμασιν ἐν τοῖς δέλτοις αὐτῆς ἢ μέλλουσα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἱστορία· ἢ δὲ γραφῆς τοῦ μεταγενεστέρου ἱστορικοῦ δὲν θὰ λείψῃ νὰ γράψῃ ὅτι «Ὅποτε οἱ ἐν Τουρκίᾳ Ἕλληνες διετέλουν εἰς τὴν ἀτυχεστέραν τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν περίοδον, ὅποτε ἡ δυστυχία εἶχεν ἀφίχθῃ παρ' αὐτοῖς εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῆς

σημεῖον, ἡ θεία Πρόνοια ἠθέλησεν ὅπως ἀναφανῆ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἰς φιλόστοργος πατὴρ, εἰς ἀνεξάντλητος ἐν γενναιοδωρίαις ἀδελφός, εἰς τέλος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ ὅστις ἐμόχθη νυχθημερὸν ὑπὲρ ἀνυψώσεως τοῦ Ἔθνους αὐτοῦ εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῷ περιωπὴν καὶ ὅστις εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ δὲν εἰδίστατε νὰ ἀφιερῶσθαι ἅπασαν τὴν ζωὴν, ἅπασαν τὴν περιουσίαν, ἅπασαν τέλος τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ.»

Δ. Σ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ ΑΙΤΙΩΝ.

Τίνα τὰ παράγοντα τὰς ἐσωτερικὰς δονήσεις τῆς ὑδρογείου σφαίρας αἰτία, ἅπερ προσγίγνονται ἡμῖν πρόξενα τοσούτων μεγάλων καὶ φοβερῶν φαινομένων;

Ὁ διὰσημος Ἀγγλος γαιολόγος κ. Μαλλέτ, ἀποδίδωσι τὴν αἰτίαν αὐτῶν εἰς τὰς ὑποθαλασσίους ἐκρήξεις, ὧν ἕνεκα τὸ ὕδωρ εἰσδύει διὰ τῶν ἀνοιγομένων ὑπονόμων μέχρι τῆς πυρίνου ἐπιφανείας τῆς λάσας. Ἐκ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς πεπυρακτωμένης λάσας σφοδραὶ παράγονται ἐκρήξεις, ὧν αἱ ἀντικρούσεις, μεταδιδόμεναι καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις παράγουσι τοὺς σεισμούς.

Ὁ κ. Μπούλεττ-Σκρόπ παραδέχεται ἑτέραν θεωρίαν. Μάζαι μεταλλώδεις ἐντὸς τῆς σφαίρας εὐρισκόμεναι, καὶ ὡς ἐκ τῆς προσλήψεως ἀρκετῆς θερμότητος ἐκ τῆς ἐστίας τῆς γῆς καὶ τῆς ἐπαυξήσεως αὐτῆς κατὰ πολλοὺς βαθμοὺς ἐξογκούμεναι, παράγουσι διὰ τῆς διαστολῆς αὐτῶν ἀλλεπαλλήλους διαρρήξεις εἰς τοὺς παρακειμένους βράχους συνάμα δὲ καὶ κυματοειδεῖς δονήσεις εἰς τὰς πλησίον χώρας. Ὁ κ. Δουμπρέ λέγει ὅτι εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῶν σεισμῶν συμβάλλουσι τὰ μάλιστα τὰ τε θαλάσσια καὶ τὰ μετέωρα ὕδατα. Παραδέχεται ὅτι ταῦτα εἰσδύουσιν εἰς τὰ μᾶλλον θερμὰ στρώματα τῆς σφαίρας, οὐ μόνον διὰ τῶν ἐκτεταμένων ὑπονόμων ἀλλ' ἔτι καὶ διὰ τῆς βραδείας διηθήσεως διὰ μέσου τῶν βράχων ἕνεκα τοῦ πυρῶδους καὶ τοῦ τριχοειδοῦς αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ πειραμάτων ἠδυνήθη νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ διηθήσεις αὗται παράγονται καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν σφοδραὶ ἀντιθλίψεις ἀπαντῶσι τὰ ὕδατα. Πάντες γνωρίζουσιν ὅτι τὰ ἐνδότερα τοῦ πλανῆτου ἡμῶν ἀπὸ 12 περίπου λευγῶν τῆς ἐ-

πιφανείας αὐτοῦ, συνίσταται ἐκ τινος ὑγρᾶς μάζης, ἣτις ἐστὶ μίξις διαφόρων μεταλλοειδῶν σωμάτων ἐν ὑγρᾷ καταστάσει διατελούντων ὡς ἐκ τῆς μεγάλης τῆς γῆς θερμότητος· δύναται τις νὰ παραστήσῃ τὸν φλοιὸν τῆς γῆς ὡς ἀπλῆν σχεδίαν ἐπιπλέουσαν, ἄνευ οὐδενὸς ἐτέρου στήριγματος ἐκτὸς τῆς ἀλληλουχίας τῶν μορίων τοῦ ὅλου αὐτῆς, ἐπὶ πυρίνου ὠκεανοῦ. Ὁ λεπτός οὗτος φλοιὸς τῆς γῆς πάσχει ὑπὸ διαφόρων προσβολῶν προερχομένων ὡς ἐκ τῆς ταραχῶδους κινήσεως τῆς ὑγρᾶς μάζης, ἣν περιβάλλει.

Ὁ κ. M. Alexis Perrey, σύγχρονος φυσικὸς, ἐπειράθη νὰ ἀποδείξῃ διὰ τε τῶν μαθηματικῶν αὐτοῦ ὑπολογισμῶν ὡς καὶ διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς διαφόρων θεωριῶν καὶ παρατηρήσεων, ὅτι ἡ ἔλξις τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, ἣτις προξενεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὑδρογείου σφαίρας τὴν παλλίρροϊαν τῶν θαλασσῶν, ἐπιδρᾷ ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς ἐσωτερικῆς ὑγρᾶς καὶ πεπυρακτωμένης μάζης. Ἀναπτύσσει δὲ διὰ τῆς

ἔλξεως τῆς Σελήνης τὰ παράγοντα τοὺς σεισμοὺς αἴτια, ἅπερ εἰσὶ, λέγει, ἀποτελέσματα τοῦ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς εὕρισκομένου ἐκ λάθας ὠκεανοῦ.

Διὰ τῆς θεωρίας ταύτης συνάμα ἐξηγοῦνται οὐ μόνον τὰ φαινόμενα τῶν σεισμῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ἡραιστειῶν ὄρεων. Πράγματι τὰ σφοδρὰ κύματα τοῦ ἐκ πυρὸς τούτου ὠκεανοῦ διὰ τῆς ὀρμῆς αὐτῶν προσκρούοντα ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ὄψεως τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς παράγουσιν εἰς τὰς παρακειμένας χώρας τοὺς σεισμούς. Αἱ δὲ προσβολαὶ τῶν κυμάτων τούτων τῆς λάθας, ὅταν ὡσιν ἀρκούντως ἰσχυραὶ ὅπως συντρίψωσι τὸν φλοιὸν τῆς γῆς καὶ θέσωσι διὰ τινος ρήγματος εἰς ἄμεσον συκοινωνίαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μετὰ τῶν ἐνδοτέρων αὐτῆς δι' οὗ ἡ λάθα, ἦτοι τὰ κύματα τῆς ἐντὸς τῆς γῆς θαλάσσης, δύναται νὰ ἐξέρχεται, σχηματίζουσι τὰ ἡραίστεια λεγόμενα ὄρη.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Λ. Α. Λ.

ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΩΣΣΙΔΗ ΚΑΙ Σ[ας.

Ἐν προηγουμένῳ τεύχει τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » ἐθίξαμεν παρεκβατικῶς τὸ ζήτημα τῆς Ἐγχωρίου Βιομηχανίας ὑποδείξαντες διὰ βραχέων τὴν μεγίστην ὑποχρέωσιν, τὸ ἀπαράιτητον καθῆκον ὅπερ ἐπιβάλλεται τῇ ἡμετέρᾳ Κυβερνήσει ὅπως παντοίοις μέσσειν ἐνθαρρύνῃ καὶ ἐνισχύῃ ἐν ταῖς προσπάθειαις αὐτῶν τοὺς ξένους ἢ καὶ ἐπιτοπίους ἐργολάβους, οἵτινες ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ ἐπιδιώξιν βιομηχανικοῦ τινος ἔργου προορισμένον νὰ πλουτίσῃ τὴν παραγωγὴν τοῦ Κράτους ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἐτέρου δὲ νὰ παράσῃ ἐργασίαν εἰς πλείστας τῆς ἡμετέρας χώρας ἐργατικὰς ὑπάρξεις, ἃς συνεπείᾳ τῆς ἐλλείψεως τοιοῦτου εἶδους καταστημάτων δεινὴ σήμερον καταμαστίζει πενία,

εἰς ἀπείρους τὴν τιμιότητα καὶ φιλοπονίαν αὐτῶν ἐμβάλλουσα πειρασμούς.

Ἐν τούτοις εὐρέθησαν ἄνθρωποι οἵτινες διὰ παραδειγματικῆς πράγματι ἐπιμονῆς καὶ δι' ἐκτάκτου καρτερίας κατόρθωσαν νὰ ἀψηφίσωσι πάντα τὰ παρεμβαλλόμενα αὐτοῖς προσκόμματα, νὰ κατισχύσωσι τῶν συστηματικῶν ἀντενεργειῶν ἃς καλοθεληταὶ τινες—ἐξ ἐκείνων ὧν δυστυχῶς δὲν στερεῖται ἡ πόλις μας—ἠθέλησαν νὰ παρεμβάλλωσιν εἰς τὸ ἔργον των καὶ δι' ἀξιεπαίνου πράγματι φιλοπονίας ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξάπλωσιν τοῦ εἰδικοῦ ἐκείνου στοιχείου τῆς ἐπιτοπίου τῆς χώρας ἡμῶν παραγωγῆς οὕτινος τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀνέλαβον· μεταξὺ δὲ τῶν ὄντως ἀξιεπαίνων τούτων τῶν προϊόντων τῆς χώρας ἡμῶν ἐκμεταλλευτῶν ὑπέροχον

άναντιρρήτως κατέχουσι θέσιν οί φιλόπονοι καρτερικοί καί ὄντως ἐνεργητικοί ἐκεῖνοι Μακεδόνες ἀδελφοί, οἵτινες ἀπό τριάκοντα ὀλοκλήρων ἐτῶν δέν ἐπαυσαν νυχθημερόν τὰς μεγαλειτέρας καταβάλλοντες προσπάθειας πρὸς ὅσον ἐνεστὶν ἐντελεστέραν τελειοποίησιν τῆς κατεργασίας τοῦ σπουδαίου ἐκείνου εἴδους τῆς ἐπιτοπίου παραγωγῆς, οὔτινος τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀνέλαβον· τὸ ὄνομα τῶν ἀξιεπαίνων τούτων ἀδελφῶν ἐμάντευσαν βεβαίως οἱ ἀναγνώσται μας· ἡμεῖθα δὲ βέβαιοι ὅτι τὸ ὄνομα αὐτῶν εὐρίσκεται νῦν εἰς τὰ χεῖλη των· οἱ ρέκται οὔτοι ἀδελφοί εἰσὶν οἱ ΛΔΕΛΦΟΙ ΣΩΣΣΙΔΑΙ, οἱ ἐγκριτώτεροι τῶν τῆς Τουρκίας καπνεμπόρων καὶ καπνεργοστασιαρχῶν.

Φρονοῦμεν ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπὸ τὸ κράτος φθονεράς ἐναντίον τῶν ἀξιοτίμων τούτων καπνεργοστασιαρχῶν διατελοῦντες προκαταλήψεως δέν δύνανται νὰ μὴ ὁμολογήσωσιν ὅτι οἱ φιλόπονοι οὔτοι ἀδελφοί κατόρθωσαν διὰ τῆς συστάσεως τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν, διὰ τῶν παλυκρίθμων καὶ σπουδαίων μέσων ἅτινα διαθέτουσιν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἄλλως αὐτῶν πατρίδα τὴν Μακεδονίαν, νὰ καταστῶσιν οἱ κυριώτεροι τῶν καπνῶν ἐν τῇ παλαιῶν κατεργασταί· διὰ δὲ τῆς ἀκριθείας καὶ τῆς μεγίστης φροντίδος, ἣν πάντοτε δέν ἐπαυσαν καταβάλλοντες ὅπως ἱκανοποιήσωσιν τὰς ἀπαιτήσεις τῶν πολυαρίθμων αὐτῶν πελατῶν, κατόρθωσαν νὰ προσλάβωσιν ἀληθεῖς τίτλους ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως σύμπαντος οὐ μόνον τοῦ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἀλλὰ — καὶ νομίζομεν ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο — καὶ τοῦ τῶν ἐπαρχιῶν δημοσίου. Ἐν δὲ ὑπάρχωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἐπαρχίαις πλεθρὺς καπνεργοστασιῶν, οὐδὲν τούτων ἐν τούτοις ἠδυνήθη νὰ προσλάβῃ τοσαύτην δημοτικότητα, νὰ καταστῇ τοσοῦτον διὰ πάντας τοὺς καπνιστὰς προσφιλές, ὅσον τὸ τῶν ΛΔΕΛΦΩΝ ΣΩΣΣΙΔΗ. Λαμβάνοντες δὲ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὴν πολῦτιμον πείραν, τὰ σπουδαιότατα μέσα ἅτινα πρὸς προμήθειαν τῶν ἐκλεκτοτέρων τοῦ καπνοῦ ποιότητων ἐν Μακεδονίᾳ διαθέτουσι καὶ ἐν γένει τὴν ἐξαιρετικὴν εἰδικότητα ἣν ἐπὶ τοῦ εἴδους τούτου οἱ ἀδελφοί οὔτοι κίχτηνται, οὐδόλως δισταζόμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι οἰαδήποτε καὶ ἂν ὦσι τὰ ὄρια τοῦ δεδικαιολογημένου ἄλλως τῶν λοιπῶν τῶν τῆς ἡμετέρας πρωτεύουσῆς καπνεργοστασιαρχῶν ἐγώισμου, θὰ θεωρήσωμεν λίαν τολμηρὸν ἐκ μέρους αὐτῶν ὅπως ἀναλάβωσι νὰ ποιήσωσι ἀνταγωνισμὸν πρὸς τὸ Καπνεργοστάσιον τῶν ΛΔΕΛΦΩΝ ΣΩΣΣΙΔΗ, τὰ προϊόντα τοῦ ὁποῦ τοσοῦτον ἅπαν τὸ δημόσιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξετίμησε καὶ δι' αὐτὴν ἀληθῆ δαίχνουσι προτίμησιν.

*
Ἄπέναντι τῶν πολυειδῶν μόχθων, τῶν ἀπειριγράπτων θυσιῶν ἅς οἱ φιλόπονοι οὔτοι ἀδελφοί ὑρίστανται ὅπως ἀνταποκριθῶσι πρὸς τὰς πάντοτε βαρείας τῶν πελατῶν αὐτῶν ἀπαιτήσεις, ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν προσπαθειῶν ὅπως διατηρῶσιν ἀκεραίαν τὴν ὑπόληψιν ἣν τοσοῦτον δικαίως τὸ ἐργοστάσιον αὐτῶν ἀπέκτησε καὶ οὐδόλως τὴν ἐκλεκτὴν τῶν καπνῶν αὐτῶν ποιότητα μεταβάλλωσι, νομίζομεν ὅτι καὶ ἡ Ἀυτοκρ. Κυβέρνησις ὀφείλει, ἀπαραίτητος μάλιστα τῇ ἐπιβάλλεται καθῆκον, ὅπως παράσχη εἰς τοὺς διακεκοιμημένους τούτους ἐργοστασιάρχας πᾶσαν δυνατὴν ἐνθάρρυνσιν, πᾶσαν ἀρωγὴν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν καὶ εὐρυνσιν τοῦ κύκλου τοῦ ἐργοστασίου των εἰς ἣν πλείονες τῶν 400 ἀπασχολοῦνται ἐργατῶν. Ἐν οἱ κ. Ἀδελφοί Σωσσιδαί εἶχον τὸ εὐτύχημα νὰ διατηρῶσιν τοιοῦτον ἐργοστάσιον εἰς Εὐρωπαϊκὴν τινα χώραν οὐδεμία ἀμφισβησία ὅτι ἡ ἐπιτοπίος κυβέρνησις ἤθελεν ἀμοίβη λίαν γανναίως τοὺς ἀκαμάτους τούτους ἀγῶνας οὐς ἀπερατηρήτως καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοσοῦτων ἀντενεργειῶν σήμερον ἐν Κωνσταντινουπόλει οὔτοι καταβάλλουσι, πᾶσαι δὲ αἱ ἐπὶ τῆς ἐμφυχώσεως τῆς ἐπιτοπίου βιομηχανίας ἐπιτροπαὶ ἤθελον ἀπονέμει αὐτοῖς τιμητικὰ μετάλλια· οὐστὶς ἄλλως ἐν τῇ γῆρα ἡμῶν ἐν ἣ τὰ πάντα εἰς τὴν ἀτομικὴν ὀφείλονται πρωτοβουλίαν εἰς ἣν καὶ μόνην καὶ αἱ σπουδαιότεραι τῆς πόλεως ἡμῶν ἐπιχειρήσεις τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν ὀφείλουσι, τὸ νὰ ζητῇ τις τοιοῦτου εἴδους ἐνθαρρύνσεις εἶναι ταῦτόν ὡσεὶ παραδίδεται εἰς αἰθερίου ὀπτασίας.

*
Ὅπωπὸ ἕποτε νομίζομεν ὅτι ἡ ἡμετέρα κυβερνήσις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ σπουδαῖον, σημαντικὸν χρηματικὸν ποτὸν ὅπερ τὸ καπνεργοστάσιον τῶν Ἀδελφῶν Σωσσιδῆ συνεπεία τῆς μεγίστης καταναλώσεως τῶν προϊόντων αὐτοῦ παρέχει αὐτῇ, ὀφείλει ὅπως ζωηρότερον καὶ ὑπὲρ τῆς προσόδου καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἐργοστασίου τούτου ἐπιδείκνυσιν ἐνδιαφέρον.

*
Γνωρίζομεν ὅτι δέν ἔχ' λείψωσι κακεντροχεῖς τινες οἵτινες ἐκ φθόνου πρὸς τὴν ἀκεραίαν ὑπόληψιν ἣν οὕτως ἐπαξίως τόσον ὡς καπνεργοστασιάρχαι ὅσον καὶ ὡς ἄτομα ἀπολαύουσιν ἐν τῇ ἡμετέρα πρωτεύουσῃ οἱ ἀξιοτίμοι οὔτοι ἀδελφοί, τὰ γραφόμενά μας ταῦτα θὰ θελήσωσι νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς ὑπεβολικὸς ἐπαίνους οὐς ἀπευθύνομεν ἀπὸ σκοποῦ πρὸς αὐτοὺς ὅπως ὑποκαύσωμεν τὸν ἐγώισμὸν αὐτῶν. Εἰς τοὺς κυρίους τούτου κρίνομεν ἀναγκαῖον ἀπὸ τοῦδε νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ κ. Ἀδελφοί Σωσ-

σί ὁ αὖ ἐλαχίστην ἔχουσιν τῶν ἡμετέρων ἐπαί-
γων καὶ συστάσεων ἀνάγκη· τριάκοντα ὀλόκλη-
ρα ἔτη νομίζομεν ὅτι ἤρκεσαν πλέον διὰ τὸ ἡ-
μέτερον δημόσιον ὅπως σχηματίσῃ ἐντελῆ πεποι-
θησιν περὶ τῆς ὑπερόχου ἀξίας τῶν προϊόντων
τοῦ ἐργοστασίου αὐτῶν καὶ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ
χαρακτῆρός των. Οἱ ἀξιότιμοι οὗτοι ἐργοστασι-
άρχαι εἰσὶν ἄλλως ὁμολογουμένως ἐχθροὶ τῶν
πομποδῶν δημοσιεύσεων καὶ λοιπῶν τοιούτου
εἶδους ἐπιδείξεων. Ἄν δὲ ἀποφασίσωμεν σήμε-
ρον νὰ χαράξωμεν ὀλίγας γραμμάς ἐν τῷ ἡμε-
τέρῳ περιοδικῷ περὶ τοῦ Καπνεργοστασίου τῶν
ἀξιολόγων τούτων ἀδελφῶν, πράττομεν τοῦτο
ἐξ ἰδίας ὄλως πρωτοβουλίας καὶ ἐπὶ τῇ εὐκριν-
εῖ ὄλως προθέσει ὅπως ἐν τῇ ιδιότητι ἡμῶν
ὡς ἐν τῶν περιοδικῶν τῆς Ἀνατολῆς ὀργάνων
ἀποδώσωμεν τὸν δίκαιον ἔπαινον εἰς φιλοπόνους
ἄνδρας ἐργαζομένους μετὰ θαυμαστῆς φιλοπο-
νίας ὑπὲρ τῆς ἐπιτοπίου βιομηχανίας. Αἰσθανό-
μεθα δὲ δικαίαν πράγματι ὑπερηφάνειαν διότι
οἱ ἄνδρες οὗτοι εἰσὶν συνάμυξ καὶ καλοὶ ὁμο-
γενεῖς.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΠΙΚΡΙΑΣ ΩΡΑΙ.

Ἄν ψάλλω σήμερον πικρῶς
ἐγὼ ὃ ἄλλοτε φαιδρῶς,
γελόεις νεανίας,
ἔχω τὸ πνεῦμα θολερὸν,
ἀκούω στεναγμὸν ἀρῶν,
ἀρῶν ἀπελπισίας.

Οἶμοι! . . . τὸ ρεῦμα θρηνηθεῖ,
οἱ τῶν λειμῶνων μελωδοὶ
θρηνοῦν ἐναρμονίως·
ἡ φύσις ὄλη σκοτερά·
ἔπεα λέγει θλιβερά·
« εἶναι βαρὺς ὁ βίος! »

Εἶναι ὁ βίος μας σκηνὴ
ἐκ τῶν τοῦ ἄδου μελανῆ
λύπης μεστή καὶ πόνων,

καὶ ζῶμεν ἴνα ἐν κλαυθμῷ,
ἐν σπαραγμοῖς, ἐν ὄδυρμῷ
αὐξάνωμεν αἰῶνων

τὴν ἱστορίαν τὴν πικρὰν . . .
Ἄλλοίμονον! τὴν νεαρὰν
ζωὴν μου ἐξετάζω
καὶ, μὴ εὐρίσκων ἢ σκιάς,
ἢ παντὸς ὄλβου σποδιάς,
δακρῦν καὶ στενάζω.

Δάκρυα χύνω φαλμωδῶν,
νέος γνωρίσας τὴν ὁδὸν
τῶν ἀκανθῶν καὶ βάτων·
πτηνὸν πληγμένον τὴν πλευρὰν
μακρὰν ἀφῆκα τὴν χαρὰν
ὠραίων φυλλωμάτων.

Εἰσάκουσόν μου τὴν εὐχὴν
καὶ δός μοι, Πλάστα, τὴν ἰσχὺν
νὰ ὑπομένω ἔτι·
τὸ θάρρος δὸς τῷ μαχητῇ
πονῶν νὰ κατορθώσῃ τι
ἂν δὲν κατώρθωσέ τι!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΠΠΑΖΟΓΛΗΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΙΒΡΟΧΟΥ.

Μία τῶν περιέργων ἐφευρέσεων, ἃς ὁ ἀνθρώ-
πινος νοῦς ἐπενόησεν, ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ ἀλεξιβρό-
χου, οὐτινος ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ μέχρις ἡμῶν ἱστο-
ρία τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπισύρει.

Ὡς δὲ πάντων σχεδὸν τῶν πᾶσμάτων τὴν
ἐφεύρεσιν καὶ ἀνακάλυψιν τοῖς Σίναις ἀποδίδο-
μεν οὕτω καὶ τὴν τοῦ ἀλεξιβρόχου παρὰ τῷ ἔ-
θνει τούτῳ ἀναζητητέον.

Ἄπαντα ὁμοῦ ἀνεξαιρέτως τὰ ἔθνη τῆς ἀρ-
χαιότητος ἐποιήσαντο χρῆσιν τοῦ ἀλεξιβρόχου,
ὡς π. γ. οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Πέρσαι
καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Οἱ Ἕλληνας καὶ οἱ Ρωμαῖοι
οὐδὲν εἶχον ἀνάγκη τοῦ ἀλεξιβρόχου, καθότι
εἴτε ἔβρεχεν εἴτε μὴ, οὗτοι μετεφέροντο ὑπὸ
τῶν δούλων αὐτῶν διὰ φορεῖων ἀπὸ τόπου εἰς
τόπον.

Ἡ χρῆσις τῶν φορεῖων διαδοθεῖσα καθ' ἅπαν-
τα τὸν τότε γνωστὸν κόσμον καὶ μέχρις ἡμῶν
διατηρηθεῖσα ἐπέιχε θέσιν ἀλεξιβρόχου, ὅπερ
μόλις ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἔκτου καὶ δεκάτου ἐβδό-

μου αἰῶνος ἤρξαντο μεταχειριζόμενοι οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἀγγλοί.

Ἄλλ' ὅμως πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τὰ φορεῖα ἢ αἱ κομισταὶ αὐταὶ καθέκλαι ἦσαν ἀποκλειστικῶς προωρισμένοι πρὸς χρῆσιν τῶν πλουσιῶν καὶ τῶν ὑψηλῆς περιοπῆς προσώπων· ὁ δὲ πτωχὸς λαὸς ἦτο ἠναγκασμένος νὰ διατρέχη τὰς ὁδοὺς κατὰ τὰς βροχερὰς ἡμέρας καὶ νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὰ βιωτικὰ αὐτοῦ ἔργα κατατρυχόμενος ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ραγδαίων βροχῶν καὶ τῆς χιόνος.

Κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα ἡ διάδοσις τοῦ ἀλεξιβρόχου φαίνεται ὅτι ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ἀναγκαιοτάτη. Ἄλλ' ὁποίου σχήματος καὶ ὁποίας κατασκευῆς ἀλεξιβρόχον!

Ἔφους μὲν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου, περιφέρειας τριῶν καὶ ἡμίσεως μέτρου, βάρους 4 κατ' ἐλάχιστον βαθμὸν λιτρῶν. Τὸ ἀλεξιβρόχον κατασκευάζετο κατ' ἀρχὰς ἐκ κεκρωμένου ὑφάσματος ἐκ χάρτου βερνικωμένου κτλ.

Καίτοι δὲ προσεπάθουν πάντοτε ὅπως καταστήσωσιν αὐτὸ εὐυνότερον καὶ προσιτὸν εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ὀλίγοι ὅμως ἦσαν οἱ κάτοχοι αὐτοῦ, ἐνεκα τῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ σχήματος αὐτοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτων ὑπερόγκου αὐτοῦ τιμῆς.

Κατὰ τὸ 1780 τὸ ἀλεξιβρόχον ἔλαβε σχῆμα ἥττον ὀγκῶδες, κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων τῆς Νεαπόλεως τῆς Λαχόρης καὶ τῆς Κασεμίρης.

Ἄλλ' ἐὰν ἀρκετὸς παρῆλθε χρόνος ὅπως τὸ ἀλεξιβρόχον τελειοποιήθῃ καὶ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ νῦν εὐρίσκεται, ὅμως τὸ ἐναντίον συνέβη διὰ τὸ ἀλεξήλιον.

Κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα τὸ ἀλεξήλιον κατέστη ἀντικείμενον στολισμοῦ ἐπιζήτητον παρὰ τῷ ὡραίῳ φύλλῳ. Κατασκευαζόμενον ἐκ μετὰξης λευκῆς καὶ μελαίνης, ἦτο πεποικιλμένον διὰ θυσάνων καὶ διαφόρων κεντημάτων παριστόντων διάφορα πρόσωπα καὶ εἰκόνας.

Ἀπὸ τοῦ 1825 ἔτους τὸ ἀλεξιβρόχον ὡς καὶ τὸ ἀλεξήλιον ὅλον ἐτελειοποιούντο καὶ ἐλάμβανον σχῆμα διάφορον, σύμφωνον δὲ πρὸς τὸν εὐρωπαϊκὸν συρμόν. Ἡ λαβὴ αὐτοῦ ἦτο λεπτή καὶ κομψή.

Κατὰ τὸ 1830 τὸ ἀλεξιβρόχον ἦτο προσιτὸν εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως πολίτην εὐρωπαϊὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα riffard. Ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ, ἦτις κατ' ἀρχὰς ἀνήρχετο εἰς τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 45 λιτρῶν, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ναπολέοντος ὠ-

ρίσθη εἰς 8—7 ἢ καὶ 5 πολλάκις φράγκων ἀναλόγως τοῦ ποιοῦ.

Σήμερον τὸ ἀλεξιβρόχον εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς πάντας.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Δ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΥΓΔΗΝ.

Ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι παρ' ἐλπίδα οἱ καλοὶ καιροί, καὶ τὸ φθινόπωρον προσμειδιᾷ ἡμῖν ἡδέως ὡς ἡ ἀνοιξίς. Αἱ ἐξοχαὶ εἰσὶν ὑποφερταί, διότι αἱ βροχαὶ φαίνονται ἀπὸ τινος λησμονήσασαι ἡμᾶς, ὁ δὲ ἀκαμπτος καὶ παγετώδης βορρῆας καθεύδει βαθὺν ὕπνον εἰς τὰ χιονώδη παλάτια του, τὰ φρουρούμενα ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων Διόλου.

Πλὴν ἀλλοίμονον ἂν ἐξυπνίσῃ! . . . Ὅποια μόρσιμος μοῖρα περιμένει τὴν ἄχρις ὥρας μειδιώσαν φύσιν! Κρυερὸν καὶ κατάλευκον θέλει περιβληθῆ αὕτη σάβανον, τὰ δὲ εἰσέτι ἀνθούντα φυτὰ θέλουν ἐνταφιασθῆ ὑπὸ παχὺ στρώμα πάγου.

Ἐν τούτοις τίς δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ τὴν ἀπερίγραπτον κίνησιν τῆς ἀγορᾶς ἡμῶν; Ὁ Γαλατᾶς, τὸ ἱστορικὸν τοῦτο καὶ ἀρχαῖον προάστειον τοῦ ἐμπορίου, δύναται νὰ ὀνομασθῆ ἐπιτυχῶς ἡ δεξιὰ χεὶρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ κίνησις ἐν αὐτῷ ἐστὶ διηνεκῆς καὶ ἀτελεύτητος, ἡ δὲ σύγχισις καὶ ἡ τύρβη . . . ἀπερίγραπτος.

Τὰ κεντρικώτερα τοῦ προαστείου τούτου μέρη, καὶ ἰδίως τὰ καταστήματα ἐνθα ἐκτελοῦνται αἱ τῶν συναλλαγμάτων διαπραγματεύσεις καὶ τὰ διάφορα παίζοντα χρεώγραφα, εἰσὶν ἄξια τῶν ἰδιαιτέρως περιγραφῆς. Ἀρκεῖ νὰ διέλθῃ τις ἐνώπιον τοῦ λεγομένου χρηματιστηρίου τοῦ Χαβιαροχάνου, διὰ νὰ πεισθῆ ὅτι τὸ μέρος τοῦτο κατ' οὐδὲν διαφέρει Βαθυλωνίας. Ἀμφιβάλλομεν ἂν οἱ ἐργάται τῆς πυργοποιίας κατὰ τὴν σύγχισιν τῶν γλωσσῶν ἐξέπεμπον τοιαύτας ἀγρίας κραυγὰς, ὅσον οἱ σημερινοὶ τοῦ χρηματιστηρίου τούτου καλλυβισταί.

Ἄλλ' ἡμεῖς φύγωμεν Μοῦσα, τὸν πολυκίνητον τοῦτον ἀνθρώπινον ἀνεμοστρόβιλον. Παρέλθωμεν τὴν ἐστίαν ἐν ᾗ ὁ Ἑρμῆς, ὁ ἔχων χρυσοῦν βαλάντιον, ἰδρῶσε τοὺς βωμούς του. Πνεύσωμεν τὰς αὔρας καὶ τὴν ὀρέσον τὴν ποντιάδα, καὶ ἀνταλλάξωμεν τὴν πνιγτρὰν ἀτμοσφαῖραν τῶν παλλῶν τοῦ βαμβακίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐμπορευμάτων μὲ τὸν καθαρὸν καὶ ἀπεριόριστον ὀρίζοντα.

Τὸ ἀτμόπλοιο τοῦ Βοσπόρου συρίζει καὶ ἐκπέμπει φλόγας, καπνὸν δὲ μέλαινα ἐξερεύγεται ἐκ τῶν σπλάγγων του. Ἐπιβῶμεν, Μούσα, τοῦ φλογεροῦ τούτου Λεβιαθάν, τοῦ μαστίζοντος τὸν ὠκεανὸν μὲ νευρώδεις πτέρυγας καὶ πλανηθῶμεν ὁμοῦ ἐπ' ἀτρυγέτον πόντον.

Τὸ θέαμα ἐπιστέφει ἢ κατὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν Βοσπορείων ρεϊθρων μεγαλοπρεπέστατα ἐπικαθιμένη ἱστορικὴ τοῦ Κωνσταντίνου πόλις, ἣτις εἰς τὸν θεώμενον μακρόθεν παριστᾶ ἐν τῶν γραφικωτέρων πανοραμάτων. Τὸ κυριώτερον αὐτῆς θέλητρον συνίσταται ἐν τῇ γενικῇ ἁρμονίᾳ, ἣτις προκύπτει ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν ἀνομοίων πραγμάτων τὰ ὁποῖα, συνάμα παρατηρούμενα, παριστῶσιν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐξαισίαν τινὰ καὶ ὄντως ποιητικὴν καλλονὴν. Λοφίσκοι τῶν ὀπείων τὰ κράσπεδα βρέγονται ὑπὸ τοῦ καθαροῦ ρεύματος τῶν γλαυκῶν καὶ διαφανεστάτων ὑδάτων τῆς Προποντίδος· συνεχῆς σειρά μικρῶν ἀκρωτηρίων, κοιλάδων, ὀρμίσκων, ποῦ μὲν καταφύτων, ποῦ δὲ κεκαλυμμένων ὑπὸ κτιρίων διαφόρου ὄψεως, διαφόρου χρωματισμοῦ, ἀπάντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πλησίον ἀλλήλων διεσκεδασμένων κατὰ τινὰ τύχην ἴσως ἀνάγκη ἢ ἰδιοτροπίαν κεχρωματισμένων δὲ διὰ τῶν ὠραίων τῆς ἱρίδος χρωμάτων καὶ σκιαζομένων πολλαχοῦ ὑπὸ σκοτεινῶν κυπαρίσσω καὶ πιτύων. Εἰς τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο σύμπλεγμα προσθέσατε ἤδη καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ γόητος ἡλίου ἐπιχουνομένην μεγάλην ἁρμονίαν ἐξομαλίζοντος διὰ τῶν ἀκτίνων του τὰ τραχέα καὶ ἀνυψοῦντος τὰ ταπεινά, καὶ θέλετε ὁμολογήσει ὅτι οὐδέποτε ὠραιότερον θέαμα ἐπληξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν. Τὸ ἀκρωτήριον μάλιστα ἐκεῖνο τὸ διαχωρίζον τὴν θάλασσαν τῆς Προποντίδος ἀπὸ τὸν Βόσπορον καὶ τὸν Κεράτειον κόλπον, καὶ ἐφ' οὗ κεῖνται τὰ μεγάλα παλάτια, τὰ ἀνεγερθέντα ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ κατακτητοῦ, ὧν μέρος ἐσχάτως ἐκ κακῆς μοίρας ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἢ φύσις καὶ ἢ τέχνη ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ἀναδείξωσι τὸ θαυμασιώτερον τῆς οἰκουμένης. «Υβρίζει τὴν φύσιν, εἶπεν Λαμαρτίνος, ὅστις τολμᾷ νὰ συγκρίνη τι πρὸς τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ χαρίεσσαν ἐκείνην φύσιν!» Καὶ εἶχε κατὰ πάντα δίκαιον.

Ὀλίγον μᾶς ἐνδιαφέρει ἢ καλλονὴ τῶν κλωβίων καὶ τῶν ἄλσιων· ἀνάγκη νὰ γνωρίζωμεν τὰς ἐν αὐτοῖς διαιτωμένας περιστρεφὰς καὶ ἀηδόνας.

Τίς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ ὅτι ἀνάλογος τῆς φυσικῆς καλλονῆς ἐν τοῖς ἄλλοις τούτοις παραδείσοις δὲν εἶναι ἢ σωματικὴ καλλονὴ τῶν

διαιτωμένων ἐν αὐτοῖς κυμῶν; τὸ κάλλος τῶν ὄντι ἔχει στημένον τὸν θρόνον του εἰς τὸν καθ' ὅλην τὴν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως χαρίεντα Βόσπορον. Πανταχοῦ καλλοναὶ προσμειδιῶσιν αὐτῶ, παντοῦ, ὅπου ἤθελε ρίψει ἅπαξ τοὺς ὀφθαλμοὺς, δὲν θέλει νὰ ἀποστρέψῃ αὐτοὺς ἐπ' ἄλλου ἀντικειμένου. Παντοῦ μαγεία, παντοῦ γοητεία!

Ἄλλ' αἱ Βοσπορίδες Νύμφαι, ἐκτὸς τῆς καλλονῆς, κέκτηνται, καὶ τὰ προσόντα τῆς σεμνότητος καὶ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς· δεσμεύουσι μὲν διὰ τοῦ ἐπαγωγῶ αὐτῶν τοὺς λάτρας των, οὐχ' ἤττον ὅμως ἐν ἀνάγκῃ ἠξεύρουσι πῶς νὰ ἀντιτάττωσιν ἀνυπερέβλητον τεῖχος κατὰ τῶν προπετειῶν αὐτῶν.

Ναί! ἀνεξήγητον, διότι οὐδὲν δυσληπτότερον καὶ παραδοξότερον τῆς καρδίας τῆς γυναικός. Οἱ φιλόσοφοι ὄλων τῶν ἐποχῶν κατέγινον εἰς τὴν θεωρίαν πολλῶν παραλογισμῶν, (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν των μόλον τοῦτο,) ὅλως δευτερευόντων, οὐδόλως δὲ ἠθέλησαν νὰ ἀφιερῶσιν τὰς παρατηρήσεις των εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὀργάνου τούτου, τοῦ ἐκ περιαγωγῆς τόσον πλουσίου ἐνταύτῳ καὶ τόσον πτωχοῦ, τόσον τρυφεροῦ καὶ τόσον σκληροῦ, τόσον δυστρόπου καὶ τόσον ταπεινοῦ, τόσον ὑπερηφάνου καὶ τόσον δεσποτικοῦ, καὶ τέλος πάντων τόσον θελκτικοῦ — τῆς καρδίας, λέγομεν, τῆς γυναικός.

Ἡ καρδία τῆς γυναικός, λέγει ὁ Βύρων, εἶνε μέρος τοῦ οὐρανοῦ πεσὸν ἐπὶ τῆς γῆς· διὸ καὶ ἀστὴρ, ὡς τὸ στερέωμα, μεταβάλλεται νύκτα τε καὶ ἡμέραν. Καὶ τῶντι πληθὸς φαινομένων, τὰ ὁποῖα οἱ στρυφνοὶ νόες, οἱ τὴν ἀπότομον ἀλήθειαν ἐπιζητούντες, τολμῶσιν ἰδιοτροπίαις νὰ ἀποκαλῶσιν, καταπολιορκουσι τὴν γυναικείαν καρδίαν. Διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φραγκίσκος Α' ἐπανελάμβανεν αὐθαδῶς τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο περὶ γυναικός δίστιχον.

Συχνὰ ἢ δέσπω φρόνημα ἀλλάσει καὶ νοθεύει
καὶ λίαν ἄφρων ὁ ἀνὴρ, ὅστις αὐτὴν πιστεύει!

Πλὴν συγχωρηθῆτω καὶ αὐθις ἢ οὐδόλως κεντρεγῆς αὕτη παρέκκασις ἡμῶν περὶ γυναικός. Ἀπεδείχθη ὅτι οἱ μᾶλλον ἀγαπήσαντες τὰς γυναῖκας ἐγένοντο καὶ οἱ πικρότεροι αὐτῶν κατηγοροὶ, κατὰ τὸ δὲν ἀγαπᾷ παιδεύει. Ὡ! ἀντιφάσεις ὄχι ποιητικαὶ ἀλλ' ἀνθρώπιναί! καὶ διατὶ τοῦτο; διότι αὕτη των μάλιστα ἢ ἄγαν ἀγάπη ἐρριψεν αὐτοὺς εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα τοῦ τρόμου καὶ τοῦ φόβου· διότι, μὲ ἄλλας λέξεις, ἢ γυνὴ ἀγαπωμένη πολλὴν ἀπαιτεῖ λεπτότητα καὶ τέχνην.

Ἡ κοινωνία ἡμῶν σήμερον ὑπὲρ ποτε παριστᾶ τὸ γελοῖον θέαμα τοῦ γάμου τοῦ Κουτρούλη. Πανταχοῦ ἀντιθέσεις, γελοῖαι πολλάκις, πανταχοῦ διασταυρούμενα συμφέροντα, παντοῦ τέλος

ὀγλοβοή και ταραχή και σύγχυσις,
 ἴσάν τῆς τρελλῆς τὰ ξέπλεκτα μαλλιά,
 και ὄλα διὰ τίποτε. . . .

Ἐὰν ἐκ μικρῶν δὲν προήρχοντο πολλάκις μεγάλα δυστυχήματα, τὸ ἀνθρώπινον γένος δὲν ἤθελεν ὑποπέσει εἰς τὴν σημερινὴν ἀμαρτωλὸν και ἀθλίαν κατάστασιν του ἐξ αἰτίας ἐνὸς μήλου, τὸ ὁποῖον ἔφαγεν ἡ κυρία Εὐα.

Πρὸ τινος ὁ Κ. Α. . . . και ἡ Κ. . . Σ. . . συνενωθέντες διὰ τοῦ γάμου, διῆγον βίον πλήρη τρυφερότητος και αὐτόχρημα μεστὸν μέλιτος. Ἀλλὰ φεῦ! ὁ Σατανᾶς, ὅστις ἐφθόνησε τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πρωτοπλάστων, ἐφθόνησε και τὴν τοῦ ὠραίου τούτου ζεύγους.

Ἐνῶ πρῶταν τινὰ τοῦ παρελθόντος μηνὸς συμπαρακᾶθησαν εἰς τὸ πρόγευμα, εὐτυχεῖς ὡς δύο τρυγόνες μόλις οἰκοδομήσασαι τὰς φωλεὰς των, ἐνῶ, λέγω, γλυκυθυμῶς ἀπερρόφων τὸν ἡδονικὸν νιφοκόζωμον ἐν τῇ οἰκογενειακῇ αὐτῶν μακαριότητι, ὁ ὀφθαλμὸς ἐκατέρου αὐτῶν παρτήρησε μόλις και στιγμιαίως μέλαν τι, διαλθὼν τὸν θάλαμον ἀστραπηδὸν ἐκ τῆς γωνίας τῆς ἐστίας μέχρι τῆς θύρας τοῦ θαλάμου. Πάραυτα δ' ἀνεδόησαν ἀμφοτέροι συγχρόνως.

— ὦ! ἰδὲ ἓνα ποντικάκι!

— ὦ! ἰδὲ τὸ μαῦρο γατάκι!

— Ὅχι ποντικός ἦτο, φίλτάτη μου.

— Καλέ, τί λέγετε; ἦτο γάτα.

— Ναί, ἐγὼ τὸ παρετήρησα καλά· εἶμαι βέβαιος ὅτι ἦτο ποντικός.

— Ἀλλὰ και ἐγὼ τὸ εἶδα, φίλε μου· ἦτο γατάκι μαῦρον ὡς ποντικός.

— Φίλη μου, σὲ λέγω ὅτι ἦτο ποντικός.

— Και ἐγὼ σὲ λέγω ὅτι ἦτο γάτα.

— Ὅχι ποντικός!

— Ὅχι γάτα!

— Ποντικός!

— Γάτα!

Οὕτω δὲ ἐξηκολούθει τὸ τρυφερὸν ζεῦγος ὑφούμενον ἐπὶ μᾶλλον εἰς ὄλας τὰς βαθμίδας τῆς φωνῆς, ἀπὸ τῆς νήτης μέχρι τῆς ὑπάτης.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Α. . . . κατέστη παράφορος ἐκ τῆς ἐπιμονῆς του, ἡ δὲ Κ. Σ. . . ἤρχισε νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ σύνθημα ὄπλον τῆς γυναικείας ἀδυναμίας, τὰ δάκρυα· ὥστε κλαίουσα ἔλεγεν ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ζήσει με τοιοῦτον θηρίον, και, λαβοῦσα ὅ,τι εἶχεν, ἐπέστρεψεν εἰς

τοῦ πατρός της. Ὁ δὲ ταλαίπωρος Κ. Α. . . ἔμεινεν ἔρημος και σκοτεινός, ἔρημος και ἐγκαταλειμμένος· ἀλλ' ἦτο ἀνὴρ, και, κηδόμενος τῆς ὑπολήψεως αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ μὴ νικηθῇ ἀπὸ ἐν γυναικάριον· διὸ και τὸ ἔκαμεν ἔξω νοῦ, κατὰ τὴν παροιμίαν.

Ἀλλὰ πολλαὶ παρῆλθον ἐβδομάδες χωρὶς ἐκάτερον τῶν μερῶν νὰ ὑποχωρήσῃ, ἔως οὐ μαθόντες οἱ φίλοι ἀμφοτέρων τὴν ἀνόητον αἰτίαν τοῦ χωρισμοῦ των, μετεχειρίσθησαν ὄλην τὴν ρητορικὴν αὐτῶν, και μόλις και μετὰ βίας κατώρθωσαν νὰ ἐνώσωσιν αὐτοὺς πάλιν.

Και ἤδη εὐρέθησαν πάλιν συγκαθήμενοι παρὰ τὴν αὐτὴν τράπεζαν και βλέποντες ἀλλήλους με βλέμμα πλήρες συζυγικῆς στοργῆς Δὲν ἠδύναντο δὲ νὰ μὴ ἐνθυμηθῶσι τὴν πρῶτην ἀνόητον ἀφορμὴν τῆς ἐριδὸς των, χωρὶς νὰ γελάτωσιν.

— Ἐ! φίλη μου εἶπεν ὁ θυμοτερπῆς σύζυγος· ὑπῆρξε ποτὲ εἰς τὸν κόσμον τοιαύτη ἀνόητος αἰτία ἐριδὸς, ὡς ἡ τοῦ ποντικοῦ ἐκείνου;

— Ἐλησμένησας, φίλτατέ μοι, ὅτι ἦτο γάτα!

— Ὅχι φυγὴ μου ποντικός ἦτο.

— Και πῶς! μήπως τὰ μάτια μου δὲν βλέπουν; τὸ εἶδα σᾶς λέγω ὀφθαλμοφανῶς ὅτι ἦτο γάτα.

— Ἀλλὰ και ἐγὼ εἶδα ὅτι ἦτο ποντικός.

— Σᾶς λέγω ὅτι ἦτο γάτα!

— Σᾶς λέγω ὅτι ἦτο ποντικός!

— Γάτα! γάτα! γάτα!

Και οὕτω πάλιν ἐριδες χεῖρονες ἢ πρότερον, και πάλιν δάκρυα και λειποθυμῖαι, και αὐθις ἡ Κυρία κατέφυγεν εἰς τὴν πατρικὴν της οἰκίαν διὰ τελευταίαν ἴσως πλέον φοράν.

Ἀπευχόμεθα τὴν διὰ τοῦ διαζυγίου θεραπείαν τῆς παραλόγου ἐπιμονῆς τοῦ καλοῦ τούτου ζεύγους.

*
*

Μέθυσός τις ἔκαμνέ ποτε εἰς τὸν πνευματικὸν του, ἐπιπλήττοντα αὐτὸν διὰ τὴν εἰς τὸ πίνειν ὑπέρμετρον κλίσιν του, τὸν ἐξῆς συλλογισμόν. «Πάτερ μου, πειθόμενος εἰς τοὺς λόγους τοῦ Δαβὶδ, διατεινομένου ὅτι ὁ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου, ἐξάγω ὅτι ὁ καλὸς οἶνος κάμνει καλὸν αἷμα, τὸ καλὸν αἷμα φέρει τὴν καλὴν διάθεσιν, ἡ καλὴ διάθεσις γεννᾷ τοὺς ὀρθοὺς συλλογισμοὺς, οἱ ὀρθοὶ συλλογισμοὶ παράγουσι τὰ καλὰ ἔργα, τὰ δὲ καλὰ ἔργα φέρουν τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν· ὥστε ὁ καλὸς οἶνος εἶνε ἡ πηγὴ ὄλων τῶν ἀγαθῶν. — Ἄς ἦνε οὕτω τέκνον μου!» εἶπεν ὁ καλὸς ποιμὴν.